Einar Grøtvedt

Fra: Ragni Wiksten Sørdahl <Ragni.Wiksten.Sordahl@mattilsynet.no>
Sendt: onsdag 15. april 2026 10:01
Til: Einar Grøtvedt
Kopi: Postmottak SFOS
Emne: Detaljregulering Saugbrugs næringsområde

Hei!
Vi viser til varsel om oppstart av detaljreguleringsplan for Saugbrugs næringsområde, Halden, Moss kommune.
Mattilsynet uttaler seg i plansaker som sektormyndighet på områdene drikkevann, mat, plantehelse, og helse/velferd hos fisk og dyr.
Vi vurderer at det framlagte oppstartsvarselet trolig ikke er i konflikt med våre fagområder og har følgelig ingen merknader til det framlagte oppstartsvarselet.
Vi ønsker imidlertid å vise til vår veileder "Reguleringsplanar og Mattilsynet sitt fagområde – kva må du tenke på? | Mattilsynet" og forutsetter at aktuelle temaer er vurdert når planen kommer på høring.

Med vennlig hilsen

Ragni Wiksten Sørdahl
seniorinspektør

Mattilsynet, tilsynet
avdeling drikkevann sør
Telefon: +47 22 77 88 37 / +47 91 17 70 99
Besøksadresse: Klinestadmoen 10, Sandefjord
Kontakt Mattilsynet

BANE NOR

ASPLAN VIAK AS
Postboks 24
1301 SANDVIKA

Dato: 20.04.2026
Saksref: 202604384-2
Deres ref.: 2025/7325

Vår saksbehandler: Synne Lillebye
Telefon:
Mobil: +4792299470
E-post: synne.lillebye@banenor.no

Halden kommune - Varsel om oppstart av planarbeid - Detaljregulering for Saugbrugs næringsområde - ArealplanID G-768 - Bane NORs uttalelse

Vi viser til brev datert 20.03.2026

Hensikten med planarbeidet er å legge til rette for at området kan videreutvikles til datalagringssenter, samtidig som muligheten for treforedling opprettholdes i tråd med gjeldende regulering.

Østfoldbanens vestre linje har nasjonal betydning for gods- og persontrafikk, og som utenlandsforbindelse.

Bane NOR som jernbanemyndighet har følgende merknader:
Foreslått planavgrensning overlapper deler av Bane NORs eiendommer gnr/bnr.160/515 og 155/23. Bane NOR er avhengig av å kunne bruke/disponere egne jernbanearealer til å sikre drift og vedlikehold av jernbanen. Bane NORs arealer er i gjeldende regulering regulert til arealformål: «næringsbebyggelse» og «jernbane». Dersom jernbanearealene omfattes av planen, forventer vi at disse avsettes til baneformål.

Bane NOR forutsetter at Kasa sidespor ivaretas av Norske Skog AS.

Bane NOR forutsetter at planlagte tiltak, herunder etablering av et datalagringssenter, ikke vil ha negativ påvirkning på strømforsyningen i området. Planlagt infrastruktur kan ikke forstyrre eksisterende signal- og sikringsanlegg på jernbanen f.eks. gjennom elektromagnetisk forstyrrelser (EMI). Vi forventer at dette vurderes i det videre planarbeidet.

Dersom det planlegges tiltak på eksisterende bro ved Bondebakken, øst i planområdet må Bane NORs tekniske regelverk legges til grunn. Vi minner om jernbaneloven § 10, som fastsetter at alle byggetiltak innen 30 meter regnet fra nærmeste spors midtlinje krever tillatelse fra Bane NOR. Vi viser til våre nettsider «Bygge, grave eller rive langs jernbanen» og «Skal du føre kabler, ledninger eller rør i nærheten av jernbanen?» for mer informasjon om dette.

Planområdet ligger innenfor aktsomhetsområde for kvikkleireskred. Bane NOR er opptatt av at det ikke planlegges tiltak som kan ha til negative konsekvenser for jernbanens infrastruktur. Dette gjelder også eventuelle endringer som vil kunne påvirke områdedrenering og overvannshåndtering. Vi forutsetter at jernbanestabilitet vurderes i planarbeidet, og at eventuelle risikoreduserende tiltak sikres i planen.

Bane NOR har en rekke krav til planlegging i nærheten av jernbanen. Informasjon om disse finnes i vår veileder for nasjonale interesser i arealplanlegging: https://www.banenor.no/nabo-til-jernbanen/veileder-om-nasjonale-jernbaneinteresser/ samt i vårt tekniske regelverk: https://trv.banenor.no/wiki/Forside .

Vi forventer at forslagsstiller setter seg inn i dette materialet før det utarbeides et planforslag.

Med vennlig hilsen

Åsne Fyhri
assisterende sjef Planforvaltning
Drift og vedlikehold

Synne Lillebye
arealplanlegger

Dokumentet er godkjent elektronisk og sendes uten signatur

Statens vegvesen

ASPLAN VIAK AS
Postboks 24

1301 SANDVIKA

Behandlende enhet:	Saksbehandler/telefon:	Vår referanse:	Deres referanse:	Vår dato:
Transport og samfunn	Jan Antonsen / 69243554	26/85443-3	651037-01	30.04.2026

Innspill – varsel om oppstart av planarbeid – detaljregulering for Saugbrugs næringsområde – planID G-768 – Halden kommune

Vi viser til brev av 20. mars 2026 med varsel om ovennevnte planarbeider.

Bakgrunn

Hensikten med planarbeidet er å legge til rette for etablering av datasenter med tilhørende infrastruktur på Saugbrugs næringsområde samtidig som muligheten for videre treforedlingsvirksomhet opprettholdes.

Forslagsstiller er Norske Skog Saugbrugs AS med AsplanViak AS som plankonsulent. Frist for innspill er 3. mai 2026.

Planinitiativ av 28. august 2025 og referat fra oppstartsmøte 24. september 2025 fulgte varselbrevet.

Planarbeidet utløser krav om konsekvensutredning fordi tiltaket (etablering av datasenter) kan få vesentlige virkninger for miljø og samfunn. Tiltaket omfattes av forskrift om konsekvensutredninger vedlegg I, punkt 24, som gjelder næringsbygg for offentlig eller privat tjenesteyting med bruksareal over 15 000 m². Tiltak i vedlegg I skal alltid konsekvensutredes og ha planprogram, jf. plan- og bygningsloven § 4-2 og § 12-9. På denne bakgrunnen er det konkludert med KU-plikt, og planprogram er sendt på høring parallelt med varsel om oppstart.

Postadresse
Statens vegvesen
Transport og samfunn
Postboks 1010 Nordre Ål
2605 LILLEHAMMER

Telefon: 22 07 30 00

firmapost@vegvesen.no

Org.nr: 971032081

Kontoradresse
Dronningens gate 19
1530 MOSS

Fakturaadresse
Statens vegvesen
Fakturamottak DFØ
Postboks 4710 Torgarden
7468 Trondheim

Statens vegvesens ansvar

Statens vegvesen har ansvar for at føringer i nasjonal transportplan (NTP), statlige planretningslinjer for arealbruk og mobilitet, vegnormalene og andre nasjonale og regionale arealpolitiske føringer blir ivaretatt i planleggingen.

Vi skal bidra til å følge opp FNs bærekraftsmål rettet mot transportsektoren gjennom oppfølgingen av NTP-målene hvor hovedmålet er et effektivt, miljøvennlig og trygt transportsystem i 2050. Under er det fem likestilte mål:

- Enklere reisehverdag og økt konkurranseevne for næringslivet
- Bidra til å oppfylle Norges klima- og miljømål
- Nullvisjon for drepte og hardt skadde
- Effektiv bruk av ny teknologi
- Mer for pengene

Vi uttaler oss som forvalter av riksveg på vegne av staten, og som statlig fagmyndighet med sektoransvar innenfor vegtransport. Vårt sektoransvar for vegnettet betyr at vi har et overordnet ansvar for at trafikksikkerhet, framkommelighet, universell utforming, klima og miljøhensyn og helhetlig bypolitikk ivaretas i alle planforslag som berører samferdsel. Gjennom vårt sektoransvar skal vi bidra til samarbeid mellom aktuelle myndigheter, næringsliv og innbyggerne med mål om en bærekraftig utvikling.

Planprogram

Planprogrammet beskriver formålet med planarbeidet, som er å vurdere hvordan Saugbrugs næringsområde kan brukes videre både til eksisterende industri og til et nytt datasenter. Formålet er knyttet til omstilling, langsiktig verdiskaping og effektiv bruk av tilgjengelig kraft og infrastruktur. Dette gir et godt grunnlag for tidlig avklaring av arealbruk, slik plan- og bygningsloven legger opp til. Samtidig er det klart at tiltaket er areal- og kraftkrevende og kan få store virkninger for omgivelsene. Det er derfor viktig at kommunen allerede nå vurderer om det er merknader eller prinsipielle innvendinger til formål og lokalisering.

Planprogrammet tar opp relevante temaer som arealbruk, trafikk, adkomst, støy, klima, miljø og samfunnssikkerhet. Vi mener transport og mobilitet burde hatt en tydeligere rolle som styrende premiss. Området ligger nær boliger, skole og viktige veger, og hensyn til trafikksikkerhet, framkommelighet for alle trafikantgrupper og samspill med eksisterende transportsystem bør løftes tydeligere fram tidlig i planarbeidet.

Det er positivt at området er et eksisterende industriområde, noe som begrenser nye naturinngrep og samsvarer med nasjonale mål om arealeffektiv bruk. Tilgjengelig kraft, sentral beliggenhet og mulighet for gjenbruk av bygg er også relevante premisser. Samtidig mener vi at transport, universell utforming og reisemiddelfordeling bør vektlegges sterkere, særlig fordi området har stor aktivitet, tungtransport og sårbare trafikantgrupper.

Planprogrammet er forankret i nasjonale, regionale og lokale føringer for arealbruk, mobilitet, klima og energi. Dette gir et helhetlig utgangspunkt for planarbeidet. Likevel er koblin-

gen mellom disse føringene og de konkrete vurderingene av arealbruk og transport noe generell. Det bør tydeliggjøres bedre hvordan mål om redusert transportbehov, økt bruk av gange, sykkel og kollektivtransport, samt hensynet til barn og unge, skal påvirke det framtidige planforslaget.

Alternativvurderingene oppfyller kravene ved at nullalternativet og aktuelle utbyggingsalternativer er beskrevet. Vurderingene er imidlertid i hovedsak knyttet til fysisk plassering av datasenteret. Det kunne vært ønskelig med tydeligere vurdering av alternativer som innebærer mer gjenbruk, mindre nybygging eller tiltak som påvirker transportbehov og reisemiddelfordeling.

Planprogrammet gir en god oversikt over hvilke temaer som skal konsekvensutredes og hvilke metoder som skal brukes. Det er positivt at trafikkanalyser, mobilitetsplan og vurdering av støy og luftforurensning inngår. Vi mener likevel at kravene til trafikale analyser bør presiseres, særlig når det gjelder kapasitet i tilknytningspunkter, trafikksikkerhet for myke trafikanter og framkommelighet for kollektiv- og godstransport.

Samlet sett gir planprogrammet et godt grunnlag for videre planlegging og konsekvensutredning. For å styrke planarbeidet ytterligere er det etter vårt syn viktig at transport, mobilitet og trafikksikkerhet får en tydeligere og mer styrende rolle i det videre arbeidet i tråd med nasjonale og regionale føringer.

Innspill som fagorgan med sektoransvar

Trafikkanalyse

Det bør gjennomføres en trafikkanalyse for å vurdere hvordan økt tungtransport vil påvirke trafikksikkerheten og kapasiteten på det eksisterende vegnettet. Det er avgjørende å kartlegge om infrastrukturen tåler den ekstra belastningen, og om det er behov for tiltak som utbedring av veger, etablering av adkomst eller skjerming mot støy og støv. Trafikkanalysen skal også bidra til konsekvensutredningen og gi et faglig grunnlag for myndighetenes vurdering av planforslaget.

Vi ber om at trafikkanalysen gjennomføres med særlig vekt på trafikksikkerhet for myke trafikanter, støybelastning for nærliggende bebyggelse, og eventuelle behov for regulering av transporttidspunkter.

Trafikksikkerhet

Trafikksikkerhet er en grunnleggende forutsetning for et velfungerende transportsystem og et sentralt hensyn i all planlegging av infrastruktur og arealbruk. God trafikksikkerhet handler ikke bare om å redusere ulykker, men også om å skape trygge, forutsigbare og tilgjengelige omgivelser for alle som ferdes i trafikken – enten de går, sykler, kjører bil eller bruker andre transportmidler. Et trafikksystem med god sikkerhet bidrar til trygghet i hverdagen, forebygger alvorlige skader og livstruende hendelser, og reduserer belastningen på både helsevesen og samfunnsøkonomi.

Løsninger må sikre både trafikksikkerhet og god framkommelighet for alle trafikantgrupper, uavhengig av alder, ferdighetsnivå og transportmiddel. Trafikksystemer – både offentlige og interne – bør utformes slik at konflikter og potensielt farlige situasjoner forebygges gjennom god geometrisk utforming, klare prioriteringer og tydelig regulering.

Offentlige trafikkarealer bør dimensjoneres og planlegges i tråd med Statens vegvesens håndbøker. Dette gjelder særlig krav til fri sikt i kryss, avkjørsler og gang-/sykkelforbindelser, slik at alle trafikanter får gode visuelle forutsetninger for å orientere seg og ta trygge valg. Tilstrekkelig sikt og riktig siktutforming er avgjørende for å redusere risikoen for møte- og kryssulykker.

Planleggingen bør også sikre at store kjøretøy – som renovasjonsbiler, vareleveransebiler og utrykningskjøretøy – kan utføre nødvendige manøvrer uten behov for rygging. Ryggende kjøretøy utgjør en betydelig risiko, spesielt i områder der myke trafikanter ferdes. Derfor bør manøvreringsarealer utformes med god plass, oversiktlige linjer og helst gjennomkjøringsmuligheter.

Vi viser til Halden kommunes kommunedelplan for trafikksikkerhet 2018 – 2029. Det er også gitt krav til trafikksikkerhet i kommuneplanens arealdel 2023–2035 § 2.3.1 om rekkefølgekrav for teknisk og grønn infrastruktur.

Kryss og avkjørsler

Kryss og avkjørsler bør utformes (geometri og sikt) iht. Statens vegvesens håndbok N100 Veg- og gateutforming (versjon 2023), kapittel 4.1. Siktkrav i kryss og avkjørsler defineres som sikttrekanter, se for eksempel kapittel 4.1.1.6 i håndbok N100. Disse tegnes inn (og målsettes) i alle kryss og avkjørsler. Den delen av sikttrekanten som eventuelt kommer utenfor areal regulert til vegformål, reguleres som hensynssone (sikringssone H140).

I tillegg bør det tas inn en bestemmelse om at det innenfor sikttrekanten ikke skal være sikthindringer (som for eksempel vegetasjon eller snø) som er høyere enn 0,5 m over kjørebanenivå. Enkeltstående trær, stolper og liknende kan stå innenfor sikttrekanten. Eventuelle trær i sikttrekanten skal oppstammes slik at trekrona ikke hindrer sikt. Se kapittel 4.1.1.6 i håndbok N100.

Vi viser også til kommuneplanens arealdel 2023–2035 § 9.2.1 om byggegrenser og avkjørsler.

Varelevering

Det er viktig at man i planlegging, dimensjonering og utforming av den fysiske infrastruktur tar hensyn til varedistribusjon og utarbeider løsninger som legger til rette for effektiv, miljøvennlig og trafikksikker distribusjon.

Varelevering er ikke eget formål etter plan- og bygningsloven. Løsninger for varelevering i reguleringsplaner bør omtales i bestemmelsene eller vises i plan som del av kjøreareal eller parkeringsareal.

Varemottak bør utformes slik at rygging og snuing kan skje utenfor offentlig veg. Behovet for rygging skal være minst mulig, og bør være begrenset til manøvrering inn til selve oppstillingsplassen. Der rygging er nødvendig, må det sikres at dette kan gjøres på en sikkerhetsmessig forsvarlig måte. Områder hvor rygging er nødvendig, skal være godt opplyste og oversiktlige, uten søyler eller andre fysiske hindre.

Varelevering bør ikke være i konflikt med annen parkering eller arealer for gående.

Syklende og gående

Det er en nasjonal målsetting å øke sykkelandelen, da sykling gir helsegevinster, er miljøvennlig og samfunnsøkonomisk lønnsomt. For å få dette til må det etableres sammenhengende hovednett for sykkeltrafikk i byer og tettsteder, herunder å sørge for sikker sykkelparkering.

Nasjonal transportplan 2025–2036 viderefører de nasjonale målene for sykling, herunder 20 % sykkelandel i byområdene og 8 % på landsbasis. Planen understreker at sykling er et sentralt virkemiddel for å nå nullvekstmålet, redusere biltrafikk og styrke klima- og miljøarbeidet. Tiltak som prioriteres er sammenhengende sykkelvegnett, helårsdrift av sykkelanlegg og restriktive tiltak mot biltrafikk, særlig i byområdene. Dette er i samsvar med den nasjonale sykkelstrategiens føringer og bekrefter at sykkel skal være en integrert del av framtidens transportsystem.

Planen bør derfor vise hvordan den kan knyttes til rutenettet som inngår i «Plan for hovednett for sykkeltrafikk i Halden».

Det bør tas inn en reguleringsbestemmelse som setter minimumskrav til antall sykkelparkeringsplasser, krav om plassering nær inngangsparti, krav til standard ved at plassene skal ha tak og at det skal være mulig å låse fast syklene. Det bør også tilrettelegges for lading av elsykler, jf. kommuneplanens arealdel 2023–2035 § 4.2.4 som setter krav til antall parkeringsplasser for sykkel. § 4.2.2 setter krav til overbygg og låsemuligheter. Se også § 7.2.

Nasjonal gåstrategi ble fremlagt i februar 2012 i forbindelse med transportetatenes planforslag for Nasjonal transportplan 2014–2023. Nasjonal transportplan 2025–2036 viderefører gåstrategien gjennom sin satsing på gange som transportform. Planen legger vekt på sammenhengende og trygge gangforbindelser, universell utforming og bedre drift og vedlikehold av gangarealer, og understreker at gange er viktig for å nå nullvekstmålet og utvikle attraktive by- og tettstedsområder. Det skal være attraktivt å gå for alle og at flere skal gå mer. Økt gange vil medføre redusert biltrafikk og gi positive helseeffekter. Dette omfatter først og fremst gåing i nærmiljøet der folk bor og i byer og tettsteder. Det er her flest går i hverdagen og det største potensialet for økt gåing ligger.

Ved riktig utforming av fysiske omgivelser kan man legge til rette for mer gåing, f.eks. vil snarveger (stier, trapper og forbindelser gjennom bebyggelse) fungere som supplement til resten av gangnettet. Snarvegene bidrar til effektive og raskest mulige gangforbindelser. Der en snarveg er hovedløsningen, må denne ha universell utforming.

vi viser også til kommuneplanens arealdel 2023–2035 § 2.3.1 om rekkefølgekrav for teknisk og grønn infrastruktur og § 2.3.13 om krav om mobilitetsplan. Det er i § 7.3 satt krav til gangforbindelser til viktige målpunkt.

Universell utforming

Universell utforming er nedfelt i formålsparagrafen i plan- og bygningsloven. I § 1-1 heter det at prinsippet om universell utforming skal ligge til grunn for planlegging og kravene til det enkelte byggetiltak. Dette betyr at likeverdige muligheter til samfunnsdeltakelse skal fremmes gjennom plan- og bygningslovens system og bestemmelser. Universell utforming er en samfunnskvalitet med særlig betydning for personer med funksjonsnedsettelse, jf. regjeringens handlingsplan for bærekraft og like muligheter – et universelt utformet Norge og veileder.

Reguleringsplanen må forklare og vise hvordan universell utforming blir ivaretatt. Målet er å sikre at flest mulig kan bruke transportsystemet på en likestilt måte. Universell utforming er en effektiv strategi for å oppnå dette, da det fremmer likestilling i bruk og sørger for at de innførte kvalitetene i transportsystemet kommer flest mulig til gode. Universell utforming sikrer at alle brukere blir ivaretatt. Krav til parkeringsplasser for forflytningshemmede er omtalt under punktet om parkering.

Universell utforming er tatt inn som en generell retningslinje i punkt 3.15 i *Statlige planretningslinjer for arealbruk og mobilitet*. I *Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2023–2027* omtales universell utforming som et viktig prinsipp i samfunns- og arealplanleggingen. Det nevnes spesielt i forbindelse med tilrettelegging av bygninger og uteområder, samt i planleggingen av skoleveger, aktivitetsvennlige nærmiljøer og offentlige tjenester.

Vi viser også til kommuneplanens arealdel 2023–2035 § 2.3.10 om krav til sikring av universell utforming. Se også §§ 4.2.1 og 4.2.2 som setter krav til utforming og antall parkeringsplasser for bevegelseshemmede.

Kollektivtrafikk

Det må utredes hvordan planområdet kan betjenes av kollektivtrafikk. Beskrivelsen bør også omfatte gangforbindelser og avstander til relevante stoppesteder. Økt bruk av miljøvennlig transport i byene vil gi bedre bymiljø, klima og framkommelighet. God framkommelighet i byene er viktig for både nærings- og persontransport. Dette gir også synergieffekter i form av bedre folkehelse.

Vi viser også til kommuneplanens arealdel 2023–2035 § 7.1 om kollektivtransport og § 7.3 om gangforforbindelser til kollektivholdeplass. Se også § 2.3.13 som setter krav om mobilitetsplan.

Støy

Støy bidrar til mistrivsel og svekket helsetilstand. Støy forstyrrer blant annet nattesøvn og hindrer kommunikasjon, konsentrasjon og læring. Det er påvist at støy kan gi kortvarige fysiologiske forandringer som er typiske for psykisk stress. Helseplager grunnet støy er det miljøproblemet som rammer flest personer i Norge.

Trafikkstøy må utredes tidlig i planprosessen for å få oversikt over støyutfordringene. Nødvendige avbøtende tiltak innarbeides i plan og bestemmelser, jf. Klima- og miljødepartementets retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging T-1442/2021 og veileder M-2061 (oppdatert 2024), jf.

Se også kommuneplanens arealdel 2023–2035 § 6.4 om støy og luftkvalitet.

Som et minimum bør det tas inn en bestemmelse som sier at «Grenseverdiene gitt i tabell 2 i Klima- og miljødepartementets retningslinje T-1442/2021 gjøres gjeldende for planen». Alternativt kan tallfestede aktuelle grenseverdier tas inn i planbestemmelsene. Da vil grenseverdiene være entydig definert selv om retningslinjen senere revideres.

Avslutning/oppsummering

Planprogrammet gir grunnlag for videre planlegging og konsekvensutredning av datasenter på Saugbrugs næringsområde. Formål, rammer og hovedtemaer er tydelige, og planarbeidet er forankret i gjeldende nasjonale, regionale og lokale føringer. Det er positivt at arealbruk avklares tidlig, og at eksisterende industriområde og gjenbruk legges til grunn.

Samtidig mener vi at transport, mobilitet og trafikksikkerhet må få en tydelig og styrende rolle i det videre arbeidet. Økt tungtransport, nærhet til boligområder og skole, samt hensynet til myke trafikanter og universell utforming, stiller høye krav til utredninger og løsninger. Videre planlegging bør derfor sikre solide trafikkanalyser, klare krav til vegutforming, gode løsninger for gående, syklende og kollektivtrafikk, samt nødvendige tiltak mot støy og ulemper.

Vi ber om å få tilsendt planforslag ved offentlig ettersyn og høring.

Statens vegvesen Transport og samfunn
Med hilsen

Anders O. T. Hagerup
seksjonssjef

Jan Antonsen
sjefingeniør

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ingen håndskrevne signaturer.

Kopi
STATSFORVALTEREN I ØSTFOLD, BUSKERUD, OSLO OG AKERSHUS, Postboks 325, 1502 MOSS
ØSTFOLD FYLKESKOMMUNE, Postboks 220, 1702 SARPSBORG

Statnett

20.04.2026
Statnett.no

ASPLAN VIAK AS
Postboks 24
1301 SANDVIKA

Henrik Skau
henrik.skau@Statnett.no
Vår ref: 2026/568-2
Deres ref:

Høringsuttalelse - Reguleringsplan - Etablering av datasenter - Saugbrugs næringsområde - Halden kommune

Statnett viser til varsel datert 20.03.2026 om Reguleringsplan - Etablering av datasenter - Saugbrugs næringsområde - Halden kommune.

Statnett eier, drifter og utvikler det norske transmisjonsnettet – hovednettet i strømforsyningen. Transmisjonsnettet består av ca. 200 transformatorstasjoner og ca. 12000 km kraftledninger over hele Norge, foruten ledninger og sjøkabler til utlandet.

Statnett eier og drifter følgende transmisjonsnettanlegg som berøres av planen:

- Halden transformatorstasjon
- 420 kV-ledningen Hasle - Halden
- 420 kV-ledningen Halden - Loviseholm

Vedlagt er et oversiktskart som viser Statnetts anlegg innenfor planavgrensningen.

Vi gjør oppmerksom på at det innenfor planområdet må tas nødvendige hensyn til drift og utvikling av Statnetts transmisjonsnettanlegg.

Statnetts merknader følger under. Statnett ber om å være høringspart i det videre planarbeidet.

Felles for elektriske anlegg - inntegning i plankart

Transmisjonsnettanleggene er bygget og drives i medhold av særskilt anleggskonsesjon gitt av Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE), jf. energiloven § 3-1 første ledd.

Anlegg bygget i medhold av anleggskonsesjon er i all hovedsak unntatt fra plan- og bygningslovens bestemmelser, jf. plan- og bygningsloven § 1-3, og for slike anlegg kan det ikke vedtas planbestemmelser eller vilkår som del av reguleringsplan for andre tema.

Utgangspunktet er derfor at transmisjonsnettanlegg i en kommuneplan/reguleringsplan ikke skal inntegnes som eget planformål, men innarbeides i plankartet som hensynssone med SOSI-kode H740 (båndlegging etter energiloven) og tilhørende reguleringsbestemmelser, jf. plan- og bygningsloven § 11-8 d) og § 12-6. Det vises dessuten til NVEs veileder *2/2017 Nasjonale og vesentlige interesser innen NVEs saksområde i arealplanlegging*, kapittel 5.

Halden transformatorstasjon og 420 kV-ledningene Hasle – Halden og Halden – Loviseholm er innarbeidet i kommuneplanenes arealdel 2023-2035 for Halden med hensynssone H370 og H740 med bredde på 23 meter fra senter av ledningen og tilhørende bestemmelse. Statnett ber om at hensynssonene innarbeides på lik linje i plankartet til reguleringsplan for Saugbrugs næringsområde.

Digitale geografiske data for hensynssoner for transmisjonsnettet finnes hos geonorge.no her: Byggeforbudssoner kraftledninger - Kartkatalogen.

Bestemmelser til planen

Det må ikke iverksettes tiltak som medfører forringelse av adkomst til Statnetts anlegg. Det må heller ikke gjøres inngripen i terrenget som medfører endring av overdekningen over jordkabler/mastejording eller oppfylling av terrenget som medfører redusert høyde opp til luftledningsanlegg.

Statnett ber derfor om at samme bestemmelse som i kommuneplanens arealdel knyttes opp mot hensynssonene for transmisjonsnettledningene.

Utvikling av transmisjonsnettet

Statnetts områdeplan *Oslo, Akershus og Østfold* beskriver forventet nettutvikling i regionen. For Halden planlegges det ny stasjon, ettersom dagens stasjon har arealbegrensninger. Områdeplanen kan finnes på Statnetts hjemmeside her:

Områdeplaner: helhetlig og forutsigbar nettutvikling | Statnett

Anleggsarbeid nært høyspentanlegg – 30 meters varslingsgrense

Anleggsarbeid nært spenningssatte anlegg må skje på en måte som ikke medfører fare for Statnetts ledninger eller skade på personell, maskiner eller utstyr. Statnett som ledningseier skal derfor kontaktes minst 6 uker før planlagt oppstart av arbeid med anleggsmaskiner innenfor en horisontal avstand på 30 meter fra ytterste strømførende line. Det samme gjelder dersom det skal gjennomføres sprengningsarbeider, gravearbeider, skogsarbeid mv. Det vil da være nødvendig med befaring og nærmere avtale om aktuelle sikkerhetstiltak.

Vi viser ellers til veiledning på Statnett sin hjemmeside:

For deg som skal arbeide nær våre høyspenningsanlegg | Statnett

ROS-analysen for foreslåtte tiltak i reguleringsplanen må ta hensyn til Statnetts transmisjonsnettanlegg. Dette innebærer at det må vurderes risikoer knyttet til driften av Statnetts anlegg, inkludert inspeksjon, vedlikehold og akutte hendelser.

Med vennlig hilsen

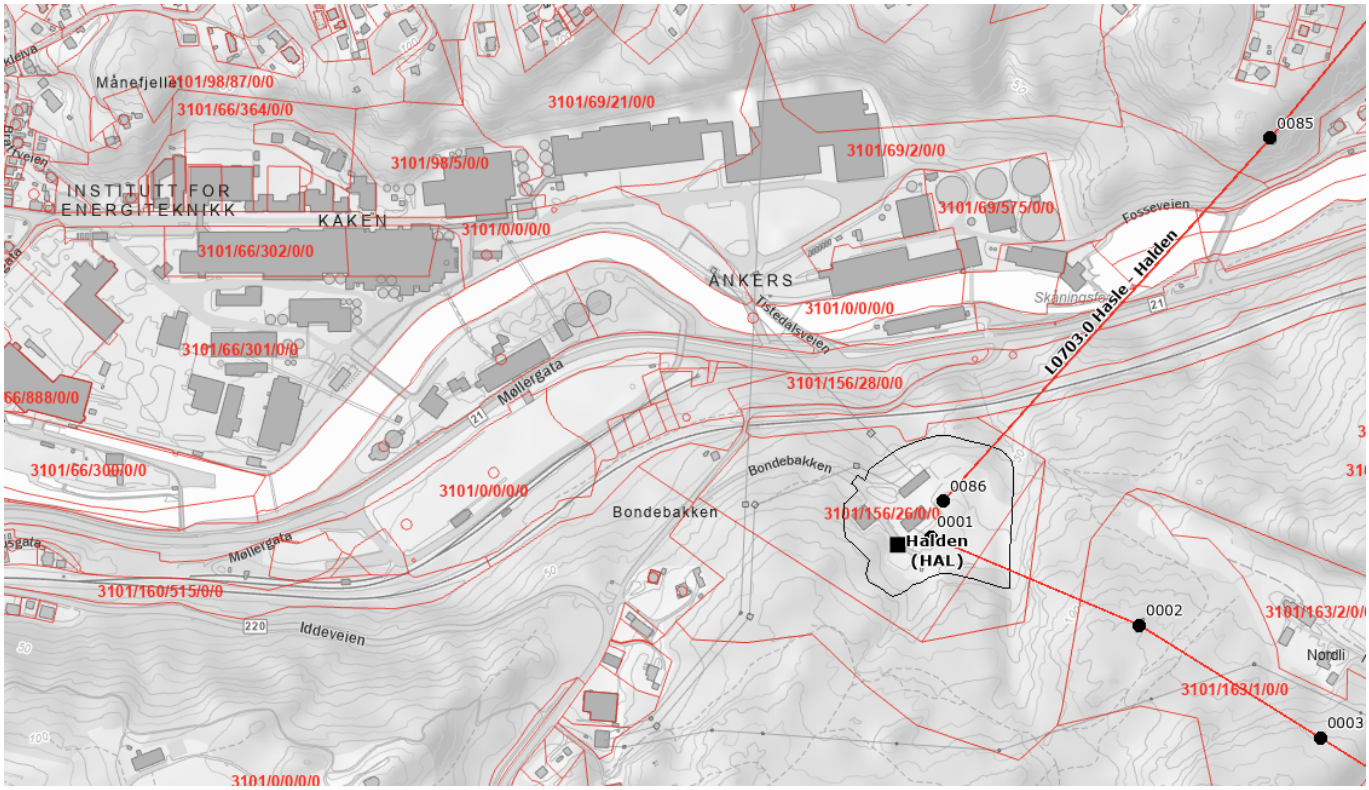
Rune Garberg	**Henrik Skau**
Grunn- og rettighetserverv	Grunn- og rettighetserverv

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen underskrifter

Kopi til:

Noregs vassdrags- og energidirektorat (NVE)	**Postboks 5091, Majorstua**	**0301**	**OSLO**

Vedlegg 1: oversiktskart


Månefjellet
3101/98/87/0/0
3101/66/364/0/0
3101/69/21/0/0
3101/98/5/0/0
3101/69/2/0/0
INSTITUTT FOR ENERGITEKNIKK
KAKEN
3101/0/0/0/0
3101/66/302/0/0
3101/69/575/0/0
ANKERS
Fosseveien
Skaningsleet
L0703.0 Hasle - Halden
3101/0/0/0/0
Tistedalsveien
3101/66/301/0/0
Møllergata
3101/156/28/0/0
Bondebakken
0086
3101/156/26/0/0
0001
Halden
(HAL)
Bondebakken
3101/66/300/0/0
3101/0/0/0/0
Møllergata
3101/160/515/0/0
Iddeveien
0002
3101/163/2/0/0
Nordli
3101/163/1/0/0
0003
0085

Einar Grøtvedt

Fra: Lill Nordahl <lillknordahl@pm.me>
Sendt: tirsdag 21. april 2026 18:45
Til: Einar Grøtvedt
Emne: Innspill til datasenter

Hei.
Legger ved innspill til datasenter hos Norske Skog Saugbrugs.

Beklager at det kommer et lass med spørsmål, men fant ikke ut av høringsuttalelse før i ettermiddag.

La ved endel linker i bunnen som spørsmålene kommer fra. Ang. varmegjenvinning så virker det som en god ide, men føler det er fjernt fra realitet i dag. Og datasenter krever mer og mer strøm selvom noe er på plass allerede, så vil grensa på 200MW bli lite om datasenteret ved en senere tid bli utbygget.

Det er heller ikke konsekvensutredet om naturmangfold, landskap, friluftsliv som blir indirekte påvirket om det brukes altfor mye vann til kjøling og kulturmiljø som ligger under Evt., så føles at det er flere ting som ikke blir besvart for hva som skjer nå i forhold til fremtiden.

PFAS og og stadig mer omtalt i diverse rapporter selvom vi har et ganske bra regelverk rundt PFAS i Norge, så dukker det stadig nye kjemikalie stoffer som er skadelig for mennesker, dyr og natur. Det er f.eks ikke altfor lang tid siden teflon ble forbudt å bruke og selge i produkter. Så hvordan blir dette tatt hånd om i datasenter når det brukes mange komponenter i et datasenter som inneholder PFAS?
Finnes det elektronikk uten noe bruk av PFAS?
Hva skjer ved brann? Skal det brukes kjølevæske i tillegg til vann?
Om det kun er vannavkjøling, hvordan vil det påvirke Haldenvassdraget og laksen som vil oppover å gyte?
Hva skjer med femsjøen om vi får to måneder med lik temperatur som ukene i fjor sommer?
Om det blir lite vannstand i femsjøen, hvordan håndteres dette for et datasenter som bruker relativt mye vann?
Vil bade og rekreasjonsområder bli nedprioritert og vannstanden bli enda lavere som kan gå ut over natur og miljø?
Hva med fugler, fisk, insekter og rødlistede arter som lever i eller nær vann? Det er isfugl i fossen som kan få konsekvenser av stort vannforbruk og sårbar mot vannstandsendringer. Den er ikke rødliste, men synd om vannstand gjør at den forsvinner. Da ny demning ble bygget så var det ikke syn av den.

Og om det brukes vifter istedenfor vannkjøling om vannstanden blir lav, vil det da føre til høyere støy?
Vil andre bedrifter i Halden eller kommende bedrifter i Halden bli nedprioritert mtp. kapasitet i strømnettet blir for høy med etablering av et datasenter?
Hvordan blir det for husstander om strømnettet blir overbelasta?
-
NVE anslår at strømforbruket fra datasentre vil øke fra 0,8 TWh (terrawattimer) i 2019 til mellom 3 og 13 TWh i 2040 [1]

Growing numbers. PFAS are a group of nearly 15,000 synthetic chemicals, according to a chemicals database (CompTox) maintained by the U.S. Environmental Protection Agency.

There are many types of PFAS chemicals, which often occur in complex mixtures and in various everyday products, researchers face challenges in studying them. More research is needed to fully understand all sources of exposure, and if and how they may cause health problems. [2]

Ref:
https://blogg.sintef.no/energi/slik-gjor-vi-datasenter-mer-miljovennlig/ [1]

https://www.miljodirektoratet.no/ansvarsomrader/kjemikalier/den-norske-prioritetslista/perfluorerte-stoffer-pfas/pfas/

https://www.regjeringen.no/no/dokumentarkiv/regjeringen-solberg/aktuelt-regjeringen-solberg/oed/pressemeldinger/2021/vil-energieffektivisere-ved-a-utnytte-overskuddsvarme-fra-datasentre/id2835232/

https://faktaportalen.no/energi/sektorer/datasentre

[1]https://www.niehs.nih.gov/health/topics/agents/pfc

https://www.eesi.org/articles/view/data-centers-are-contributing-to-pfas-forever-chemical-pollution

https://www.ramboll.com/no-no/innsikt/kutte-klimagassutslipp-til-nettonull/hvordan-bruke-vann-pa-en-ansvarlig-mate-i-datasentre

https://www.chemours.com/en/pfas-advocacy/data-centers

https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/etablering-av-datasentre/id2971352/?ch=4

https://www.miljodirektoratet.no/ansvarsomrader/forurensning/stoy/forvaltning-av-stoy/

https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S095042302500350X#sec1

Mvh,
Lill Nordahl

Einar Grøtvedt

Fra: Ole-Kristian Winters <splinters901@icloud.com>
Sendt: onsdag 22. april 2026 07:49
Til: Einar Grøtvedt
Kopi: postmottak@halden.kommune.no
Emne: Høringsinnspill - Saugbrugs

Høringsinnspill – Arealbruk og alternativkostnad

Planprogrammet legger til grunn at hensikten med reguleringsarbeidet er å tilrettelegge for datasenter, og vurderer i hovedsak lokalisering av datasenter innenfor området. Det etterlyses en bredere og mer prinsipiell vurdering av **alternativ arealbruk** før området reguleres for dette formålet.

Saugbrugs-området er et sentralt og strategisk viktig industriområde med tilgang på energi, infrastruktur og kompetanse. Regulering til datasenter kan innebære langsiktig **arealllåsning** og bør derfor vurderes opp mot alternative former for industriell virksomhet, særlig med tanke på:

- lokale arbeidsplasser og sysselsetting
- verdiskaping og ringvirkninger i lokalt næringsliv
- kommunens langsiktige nærings- og utviklingsstrategi

Planprogrammet bør utvides slik at **alternativkostnad og samfunnsnytte** inngår som eget utredningstema, herunder en sammenligning av datasenter mot andre mulige industriformål når det gjelder arealbruk, arbeidsplasser og verdiskaping.

Dette er et strategisk veivalg for Halden, ikke bare en teknisk reguleringssak, og bør behandles deretter i planprogrammet.

Mvh Ole-Kristian Winters

Einar Grøtvedt

Fra: magne redi <magneredi@gmail.com>
Sendt: torsdag 23. april 2026 20:57
Til: Einar Grøtvedt
Emne: Innsigelser. Planarbeid og høring av planprogram for Saugbrugs

Hei.
Jeg reagerte på at ikke NND sitt anlegg som er solgt fra Norske Skog Saugbrugs (PF 2) **ikke er tatt med** i planarbeidet. I dag inneholder dette bygget to maskiner som produserer magasinpapir.
I snar framtid vil området bli benyttet til diverse lagringer av utstyr fra atomreaktor. Dette er så sentralt i planarbeidet at det må sees i sammenheng og være med.
Jeg regner med at denne innsigelse også blir gjort kjent til Halden Kommune.

Mvh
Magne Redi

Høringsuttalelse – planforslag for Norske Skog Saugbrugs

Vedrørende eventuell etablering av datasenter i tilknytning til skoleområde

Halden videregående skole viser til offentlig ettersyn av nytt planforslag for Norske Skog Saugbrugs, herunder mulig etablering av datasenter på området. Skolen har en direkte grenseflate mot planområdet og vi finner det derfor nødvendig å inngi en høringsuttalelse knyttet til konsekvenser for skoledrift, elever og ansatte.

1. Overordnede merknader

Skolen har et betydelig antall brukere med totalt rundt 1000 elever og 250 ansatte. I skolebygningen som har direkte grenseflate mot planområdet oppholder det seg til enhver tid mellom 4-500 elever og ansatte. Disse er i undervisnings- og arbeidssituasjoner som stiller store krav til konsentrasjon, forutsigbarhet og trygge omgivelser. I tillegg benyttes områdene rundt skolen til aktiviteter og opphold utendørs i løpet av skoledagen. Eventuelle endringer i arealbruk i umiddelbar nærhet må derfor vurderes særskilt opp mot skolens drift og mot hensynet til barn og unge.

Barn og unge er definert som en særlig sårbar gruppe, og deres interesser skal tillegges stor vekt i planleggingen, jf. Grunnloven § 104, FNs barnekonvensjon artikkel 3, samt plan- og bygningsloven § 3-1 bokstav f.

Til orientering brukes skolebyggene på begge sider av Tistedalsgata også av barn, unge og andre leietakere på kveldstid og i helger.

2. Støy og behov for konsekvensutredning

Det fremgår av planmaterialet at drift av datasenter vil medføre en jevn støybelastning på om lag 40 dB, målt ved nærmeste bolig. I forslaget angis at støy ikke anses som en så utpreget utfordring at det utløser krav om konsekvensutredning.

Vi gjør oppmerksom på at dersom datasenteret etableres på dagens helikopterplass, vil avstanden til nærmeste skolebygning være under 100 meter.

En kontinuerlig, lavfrekvent eller teknisk støy av denne typen kan ha vesentlig betydning for læringsmiljø, konsentrasjon og arbeidsforhold i en skole, selv om nivåene isolert sett ligger innenfor generelle grenseverdier. Skole er ikke likestilt med bolig når det gjelder bruksmønster og krav til konsentrasjon over lengre tidsrom.

Skolen ber derfor om:

- at det gjennomføres en egen konsekvensutredning av støy, spesifikt rettet mot påvirkning på undervisning, læringsmiljø og arbeidsforhold for elever og ansatte
- at vurderingene tar utgangspunkt i gjeldende retningslinjer for behandling av støy i arealplanlegging (T-1442), samt i kunnskap om barns særlige støyfølsomhet

3. Trafikkforhold i anleggs- og driftsfase

Det fremgår av planmaterialet at trafikkbelastningen i driftsfasen ikke anses å øke i et omfang som krever nærmere utredning. Skolen vil likevel påpeke at det i utbyggingsfasen må forventes økt anleggstrafikk.

Tilførselsveien til Saugbrugsområdet går forbi en videregående skole med bygningsmasse på begge sider av veien. Dette er et område med stor fotgjengeraktivitet, særlig ved skolestart og skoleslutt, men også underveis i skoledagen da elevene har undervisning på begge sider av veien. Økt tungtrafikk vil kunne medføre økt risiko og utrygghet for elever og ansatte.

Skolen ber derfor om:

- at trafikale konsekvenser i anleggsfasen konsekvensutredes særskilt
- at det også vurderes alternative løsninger for tilførselstrafikk, herunder omlegging av tilførselsvei fra Tistedalsgata til rv. 21, for å redusere belastningen og risikoen ved skoleområdet. Dette gjelder både under anleggsfase og videre driftsfase

4. Fjernvarme og eksisterende energileveranser

Halden videregående skole har i dag en avtale om leveranse av fjernvarme fra Norske Skog Saugbrugs, noe som representerer en miljøvennlig og ønsket energiløsning. En eventuell omlegging av virksomhet fra industri til datasenter kan påvirke både produksjon, tilgjengelighet og prioritering av overskuddsvarme.

Skolen ber om:

- at det redegjøres for hvordan en eventuell etablering av datasenter vil påvirke eksisterende fjernvarmeleveranser
- at konsekvensene for dagens avtakere utredes og synliggjøres i planmaterialet

5. Sikkerhet, adgangskontroll og påvirkning på skolehverdag

Et datasenter og tilhørende virksomheter, herunder sikkerhet knyttet til kritisk infrastruktur og eksisterende NND-aktivitet som også befinner seg tett innpå området, vil kunne medføre økte sikkerhetstiltak som adgangskontroll, kameraovervåkning, gjerder og restriksjoner i nærområdet.

Skolen ber om:

- at det konsekvensutredes hvordan økt sikkerhetsnivå og eventuelle restriksjoner kan påvirke skolens drift, tilgjengelighet og elevenes bevegelsesfrihet
- at hensynet til elevenes trygghet, skolemiljø og psykososiale forhold vektlegges særskilt

6. Avslutning

Skolen ber om at de forholdene som er påpekt over, vurderes og utredes grundigere før det tas stilling til planforslaget. Det er særlig viktig at hensynet til barn og unge som en sårbar gruppe gis reell og dokumentert vekt i det videre planarbeidet.

Vi stiller oss til disposisjon for dialog og nærmere avklaringer dersom planmyndigheten finner dette hensiktsmessig.

NVE
Norges vassdrags- og energidirektorat

ASPLAN VIAK AS
Postboks 24
1301 SANDVIKA

Vår dato: 27.04.2026
Vår ref.: 202607377-3 Oppgis ved henvendelse
Deres ref.: 2025 / 7325

Saksbehandler: Martina Halhjem
Grøttå/marg@nve.no

NVEs innspill til varsel om oppstart og høring av planprogram for detaljregulering - Saugbrugs næringsområde - Halden kommune

Vi viser til brev datert 20.03.2026. Saken gjelder varsel om oppstart av arbeid og høring og offentlig ettersyn av planprogram for detaljregulering av Saugbrugs næringsområde. Formålet med planarbeidet er å legge til rette for datalagringssenter med tilhørende infrastruktur innenfor tiltaksområdet, i tillegg til å opprettholde gjeldende regulering for treforedling. Tiltaket krever konsekvensutredning etter forskrift om konsekvensutredning. Planprogram er sendt på høring og offentlig ettersyn parallelt med varsel om oppstart.

Om NVE

NVE er nasjonal sektormyndighet for flom, erosjon, skred, overvann, vassdrag, grunnvann, energianlegg og energibruk. Som høringsinstans skal vi bidra til å ivareta nasjonale og vesentlige regionale interesser innenfor våre saksområder.

NVEs konkrete innspill

Generelt

I plan- og bygningsloven er det et gjennomgående krav til samfunnssikkerhet og vurdering av naturfare, fra kommunens overordnede arealplanlegging til den enkelte byggesak. Kravene til sikkerhet følger av pbl. § 28-1 og TEK17, særlig kapittel 7 Sikkerhet mot naturpåkjenninger. På reguleringsplannivå skal tilstrekkelig sikkerhet mot naturfare ivaretas gjennom selve planløsningen. Vi viser til KMDs (nå KDD) rundskriv H-5/18 «Samfunnssikkerhet i planlegging og byggesaksbehandling» der det fremgår at «Ved siste plannivå er det ikke mulig å skyve nærmere avklaring av reell fare til byggesaken ved å sette vilkår for å innvilge byggesøknad. Kravet til ROS-analyse i lovens § 4-3 vil da ikke være oppfylt».

Flom og erosjon

Deler av planområdet ligger i aktsomhetssone for flom. Vi forutsetter at reell flomfare avklares og tas hensyn til som en del av planarbeidet. Planen må kunne dokumentere at

sikkerhetskravene til TEK17 § 7-2 oppfylles. Områder utsatt for flom må vises som hensynssone i plankartet og tilknyttes bestemmelser som ivaretar tilstrekkelig sikkerhet. For mer informasjon viser vi til NVEs veileder 3/2023 - Sikkerhet mot flom.

Overvann
Overvann er overflateavrenning som følge av nedbør og smeltevann. Mer utbygging gir økt andel tette flater som igjen bidrar til raskere avrenning og større mengder vann på terrengoverflaten. Økningen kan føre til oversvømmelser i byggeområdene og flom i vassdragene. Det er viktig å være oppmerksom på at ny utbygging også kan blokkere avrenningen ovenfra, som igjen kan føre til skader på selve bygget eller lede overvannet i uønsket retning.

Dersom omgivelsene ikke har kapasitet til å ta imot økt avrenning, må det planlegges kompenserende tiltak i nedbørfeltet. Klimaendringenes påvirkning på avrenningen i byggeområdene må også avklares. Dette må gjøres tidlig i planprosessen slik at det blir satt av tilstrekkelig areal før bygninger og infrastruktur planlegges.

Reguleringsplanen må vise hvordan overvann skal behandles både i kart og bestemmelser. Det må avsettes tilstrekkelige og hensiktsmessige arealer for å håndtere overvann. Reguleringsplanen må vise hvordan overvann skal håndteres uten at det fører til negative konsekvenser for grunnvann, overflateavrenning, bekker, elver og innsjøer.
Dette gjøres ved å:

- Kartlegge nedbørsfeltet tilknyttet planområdet, og dreneringslinjer gjennom området.
- Mengde avrenning fra området bør kartlegges før og etter tiltaket.
- Vi gir en sterk anbefaling om at det legges til grunn et klimajustert 100 års regn ved kartlegging av overvannsfare.
- Flomveien bør vises helt frem til resipient, og det må gjøres en vurdering resipientens kapasitet. Resipient ligger ofte utenfor planområdet. Flomveien bør likevel vises i dokumentasjonsgrunnlaget som følger planen.
- Flomvei inne på området må dimensjoneres og vises i plankartet med tilhørende bestemmelser.

Vi anbefaler at det brukes naturbaserte løsninger for å håndtere overvannet jf. «Statlige planretningslinjer for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning».

Vi viser til NVE veileder 4/2022 Rettleiar for handtering av overvatn i arealplanar. NVE har også publisert veileder 2/2023 Kartlegging av fare for overvann som kan være til nytte i arbeidet.

Sikkerhet mot skred i bratt terreng
NVE Atlas og kartbasert veiledning for reguleringsplan punkt 9, 10 og 11 viser at deler av planområdet ligger innenfor aktsomhetsområde for snøskred og jord- og flomskred. Reell fare for skred må være avklart og tilstrekkelig sikkerhet mot skred dokumentert, jf. TEK17 § 7-3 Sikkerhet mot skred. Områder utsatt for skred må vises som hensynssone i

plankartet og tilknyttes bestemmelser som ivaretar tilstrekkelig sikkerhet. For veiledning om krav til kompetanse, bestilling og utførelse av utredning viser vi til NVEs digitale veileder om utredning av skredfare i bratt terreng.

Grunnforhold
Planområdet ligger innenfor aktsomhetsområde for kvikkleireskred og vi forutsetter at den reelle faren for områdeskred avklares som en del av reguleringsplanen, og tas hensyn til i planarbeidet. Kravene til sikkerhet mot skred, herunder kvikkleireskred er gitt i TEK17 § 7-3 med veiledning. Områder utsatt for kvikkleireskred må vises som hensynssone i plankartet og tilknyttes bestemmelser som ivaretar tilstrekkelig sikkerhet. For mer informasjon og fremgangsmåte viser vi til NVEs veileder 1/2019 Sikkerhet mot kvikkleireskred.

Allmenne interesser i vassdrag
Ifølge vannressursloven (vrl) § 11 skal det langs bredden av vassdrag med årssikker vannføring opprettholdes et avgrensa naturlig vegetasjonsbelte som motvirker avrenning og gir leveplass for planter og dyr. Bredden på vegetasjonsbeltet kan fastsettes i reguleringsplanen. Arealbrukskategorien Bruk og vern av sjø og vassdrag etter pbl. § 12-5 nr. 6 bør benyttes til å merke vannstrengen med for eksempel underkategorien Natur og friluftsliv.

Planområdet ligger innenfor nedbørsfeltet til det vernete vassdragsområdet for Haldenvassdraget (Tista). I arealplaner som berører verna vassdrag må det gjøres en vurdering av om det kan være konflikt med konkrete verneverdier knyttet til vassdraget, jf. vannressursloven (vrl) kapittel 5 og forskrift om rikspolitiske retningslinjer for vernede vassdrag.

Dersom planen åpner for tiltak som medfører inngrep i vassdraget, må det i planbeskrivelsen gjøres rede for om det er knyttet allmenne interesser til vassdraget, og eventuelt hvordan inngrepet påvirker de allmenne interessene. Som eksempel på allmenne interesser kan nevnes fiskens frie gang, allmenn ferdsel, naturvern, biologisk mangfold, vitenskapelig interesse, kultur og landskapshensyn, jordvern, hensyn til flom/isgang og skred mv. NVE kan fastsette at tiltak som er tillatt i reguleringsplan ikke trenger særskilt tillatelse etter vrl, jf. § 20 d) om samordning av tillatelser. En koordinert behandling forutsetter at planen gir en god beskrivelse av tiltaka og at konsekvensene for allmenne interesser er vurdert.

For mer informasjon se NVEs veileder 1/2021 «Veileder til vannressursloven og NVEs behandling av vassdrags- og grunnvannstiltak».

Energibruk
De som planlegger å bygge nye energianlegg, industrianlegg, fjernvarmeanlegg og datasenter over en viss størrelse må gjennomføre en kost-nytteanalyse av mulighetene for å utnytte overskuddsvarme. Plikten til å gjennomføre kost-nytteanalyse av mulighetene for å utnytte overskuddsvarme følger av energiloven §§ 7-2 til 7-4 og Forskrift om kost

nytteanalyse av mulighetene for å utnytte overskuddsvarme. Formålet med regelverket er å fremme utnyttelse av overskuddsvarme. For mer informasjon, se vår nettside Kost nytteanalyse av mulighetene for å utnytte overskuddsvarme – NVE.

Lokal energiproduksjon på bygg, installasjoner og grå arealer kan redusere negative konsekvenser av fornybar energiutbygging. Fra og med 2026 fasiliterer regjeringen deling av fornybar kraft innenfor næringsområder, slik at virksomheter innen samme næringsområde får mulighet til å dele på strømmen de selv produserer Ny delingsordning gjør det enklere å satse på sol og fornybar kraft i næringsområder - regjeringen.no. Dette vil kunne effektivisere arealbruken og redusere press på landbruksareal og naturområder.

Energianlegg
Det er flere kraftledninger som krysser planområdet, der noen er en del av regional- og sentralnettet. Denne type anlegg har konsesjon etter energilova og er unntatt saksbehandling etter pbl. Slike større høyspentlinjer skal reguleres med hensynssone Båndlegging etter annet lovverk H740, jf. pbl § 11-8 d. Mindre kraftledningsanlegg innenfor distribusjonsnettet faller innenfor virkeområdet til pbl., og NVE anbefaler at anlegget blir satt av som teknisk infrastruktur etter pbl. § 12-5 nr. 2. Vi viser ellers til Statnetts innspill til saken i brev av 20.04.2026.

For vannkraftverk anbefaler vi arealformål *bebyggelse og anlegg* med underformål *energianlegg*.

Generelle råd
For å få en fullstendig oversikt over hvordan dere kan ta hensyn til våre tema i reguleringsplanen anbefaler vi dere å bruke våre internettsider for arealplanlegging. Her er informasjonen og veiledningen lagt opp etter plannivå. Vi vil særlig vise til Kartbasert veileder for reguleringsplan. Veilederen leder dere gjennom alle våre fagområde, og gir dere verktøy og innspill til planarbeidet. Den som utarbeider planen, har ansvar for at disse interessene blir vurdert i planarbeidet.

Meld inn fareutredninger
Naturfareutredninger som er bestilt etter 01.01.2025 skal meldes inn til NVE i henhold til pbl § 2-4 og Forskrift om pliktig innmelding av grunnundersøkelser og naturfareutredninger. Vi ønsker også å få inn naturfareutredninger bestilt før denne datoen. Geotekniske grunnundersøkelser skal leveres inn til NGU via NADAG. Informasjon finnes her: Meld inn naturfareutredninger - NVE.

NVEs oppfølging av planarbeidet
Dersom planen berører NVEs saksområder, skal NVE ha tilsendt planen ved offentlig ettersyn. I plandokumentene må det gå tydelig fram hvordan de ulike interessene er vurdert og innarbeidet i planen. Alle relevante fagutredninger innen NVEs saksområder må være vedlagt planer som sendes på høring til NVE.

NVE prioriterer å gi innspill og uttalelser til reguleringsplaner der det bes om faglig bistand til konkrete problemstillinger. Etter en faglig prioritering gir vi bistand til de kommunene som har størst behov.

Ta gjerne kontakt på e-post eller telefon ved konkrete spørsmål om NVEs saksområder.

Med hilsen

Øyvind Leirset
Seksjonssjef

Martina Halhjem Grøttå
Rådgiver

Dokumentet blir sendt uten underskrift. Det er godkjent etter interne rutiner.

Mottakere:
ASPLAN VIAK AS

Kopimottakere:
STATSFORVALTEREN I ØSTFOLD, BUSKERUD, OSLO OG AKERSHUS
HALDEN KOMMUNE TEKNISK
Østfold fylkeskommune

Elvia

INFORMASJON
Generelle restriksjoner gjeldende for angitte kraftledning:

47 kV kraftledning har et klausulert byggeforbudsbelte på totalt 20 meter, det vil si 10 meter til begge sider fra ledningens senter.

1. Byggeforbudsbeltene gjelder mellom til bebyggelsens **nærmeste bygningsdel** (terrasse, takutspring, vegg, sålekant mm.) og det godtas ikke noen form for bygningsmessig aktivitet innenfor dette området uten godkjennelse fra Elvia.

2. Det tillates ikke etablering av veier, vegskilt, gatelys, parkeringsplasser, lagerplasser, m. v. innenfor det klausulerte byggeforbudsbeltet uten at Elvia er forelagt planer for dette og søknad er godkjent.

3. All bruk av kraner og heiseanordninger nærmere kraftledningen enn **30 m**, skal i god tid varsles Elvia, slik at overvåking kan foretas og eventuelt kraftledningen utkobles. Ved anleggsarbeider pågående over tid innenfor denne avstand, skal det inngås en anleggsavtale oppsatt av Elvia som inneholder restriksjoner for arbeid innenfor denne sektor. Henvendelser rettes til tlf. 22 44 10 40.

4. Elvia skal til enhver tid ha adgang til fundamenter, master og liner med nødvendig utstyr for å kunne utføre drift og vedlikehold.

5. Det må ikke forekomme gravearbeider nærmere enn **5 m** fra master uten netteiers godkjennelse.

6. Det skal være en frisone på minst **3 m** mellom mast og parkeringsplass samt skulder for vei og gang- / sykkelvei. Parkeringsplass og vei skal avgrenses mot mast med «ikke flyttbar» delestein eller autovern. Etablering av parkeringsplasser innenfor byggeforbudsbeltet skal på forhånd godkjennes av Elvia.

7. Det tillates ikke heving av terrenget innenfor byggeforbudsbeltet før det er fremlagt planer for dette og disse er godkjent av Elvia.

8. Innenfor kraftledningens byggeforbudsbelte tillates ikke beplantning med høytvoksende trær som må felles eller toppes når de vokser opp under ledningene. Det kan imidlertid tillates at det beplantes med lavtvoksende prydbusker eller dvergfuru som ikke vil skape slike problemer.

9. Lekeplasser, idrettsplasser eller plasser hvor det periodevis kan oppholde seg mennesker tillates ikke etablert innenfor kraftledningens klausulerte byggeforbudsbelte.

10. Veier, gangstier, fortau og sykkelstier som krysser eller parallellføres under kraftledningen må ha en høyde mellom topp veilegeme og nærmeste strømførende line på minst **7,1 meter** i ugunstigste tilfelle, det vil si ved skeiv islast eller + 80° C ledertemperatur. Krav til fri høyde under normale driftsforhold vil være høyere og må beregnes for det enkelte tilfelle.

11. Signalkabel skal ha direkte avstand til de strømførende linene på minst **6 m** i ugunstigste tilfelle.

12. Direkte avstand mellom lampehode for **belysningsmaster** og nærmeste strømførende line skal etter Elvia sitt interne krav være minst **6,1 m** og minst **3,1 m** vannrett ut til siden for ytterste strømførende

line. Plassering av høye belysningsmaster for idrettsanlegg i nærheten av kraftledninger må avklares i hvert tilfelle.

13. Samtlige kostnader med omlegging av regionale elanlegg i forbindelse med reguleringer og prosjekter må dekkes av tiltakshaver i sin helhet.

Elvia

INFORMASJON

Generelle restriksjoner som til enhver tid skal etterkommes ved eksterne enheters aktiviteter i nærheten av regionalnett / sentralnett kabler

- **Regionalnett / sentralnett kabler** har et byggeforbudsbelte på 2 meter ut til hver side for kablenes ytterkant.

- Aktivitet som krever at kablene må avdekkes, skal på forhånd godkjennes av en representant for Elvia. Ved slike tilfeller kan Elvia påberope seg retten til å kreve iverksettelse av nødvendige tiltak for å ivareta kablenes sikkerhet. Elvia sin driftsentral bestemmer til enhver tid når det kan tillates utkobling av strømmen i kabelnettet.

- Aktiviteter som graving, spunting, pæling eller sprengning nærmere kabelanlegg enn 5 meter skal meldes Elvia minst 3 dager på forhånd. I slike tilfeller skal alltid kablene påvises. For eksakt angivelse av kablenes plassering kan Elvia kreve at kablene avdekkes. Krav til sikkerhetstiltak for å sikre kablene vil bli fremlagt av Elvias sikkerhetsmann.

- Etablering av parkeringsplasser, gang- og sykkelveier, beplantning, eller bygningsmessige aktiviteter som krever graving eller fundamentering i kablenes byggeforbudsbelte skal på forhånd godkjennes av Elvia.

- Kablene skal normalt ha ca 1 meter overdekning. Endring av kablenes overdekning tillates ikke.

- Det tillates ikke etablering av varmekabler eller varmeisolerende materiell nærmere en 2 meter fra kablene.

- Hvis massene over kabeltraseen skal fjernes eller skiftes ut, må tilbakefylling for ny overdekning av kabeltraseen avklares med Elvia.
  Undergraving av kabler for krysning med ledninger, rør eller kulverter skal utføres i henhold til de krav Elvia stiller til el-sikkerhet, tiltak for å sikre kablene under arbeidet og unngå setningsskader i ettertid.
  Krysningsavstand mellom kabel og krysningsobjekt skal være minst 0,3 meter.

- Endring av kabelanleggets beliggenhet eller tekniske beskaffenhet kan kreve myndighetsgodkjennelse, nye klausuleringer og traséløsninger.

- Tiltak som hvor det ønskes ombygging eller endring i regionalnettet (33 - 145 kV) og sentralnettet (300 - 420 kV), vil i hvert enkelt tilfelle bli vurdert for eventuell godkjenning av netteier.

- Alle kostnader som blir påført Elvia i forbindelse med eksterne enheters aktiviteter som berører linjer og kabler vil bli fakturert ansvarlig utbygger i sin helhet.

Henvendelser i forbindelse med anleggsaktivitet i nærheten av regionalnett kabler rettes til Elvia, tlf. 815 30 400. Ved behov for kabelpåvisning kontaktes Geomatikk på tlf. 09146.

Vårt saksnummer	S364664
Deres referanse	2025 / 7325
Kundebehandler	Håvar Rodahl Havar.rodahl@elvia.no
Sted og dato	Oslo, 30.04.2026

ASPLAN VIAK AS

Uttalelse til varsel om oppstart av detaljregulering for Saugbrugs næringsområde i Halden kommune.

Elvia AS («Elvia») viser til mottatt varsel om planoppstart.

Nettanleggene Elvia etablerer, eier og drifter i kommunen er bygget etter konsesjoner (områdekonsesjon og/eller anleggskonsesjon), som er gitt av Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) i medhold av energiloven.

Elvia uttaler seg til varselet for å ivareta eksisterende anlegg og gi innspill ved behov for nye anlegg. Å sikre fremtidig nettanlegg i planprosessen er viktig for å skape forutsigbarhet og for å bidra til en effektiv utbygging av strømnettet.

1. Elektriske anlegg i planområdet

Planforslaget må ta høyde for og hensyn til de anlegg som det er nødvendig for Elvia å etablere og drifte. Det må ikke iverksettes tiltak som medfører forringelse av adkomst til Elvia sine anlegg. Nettanleggene er vist på vedlagt kart.

2. Anlegg etablert etter anleggskonsesjon (regionalnett)

Anlegg med spenning fra 47 kV til og med 132 kV inngår i regionalnettet for elektrisk energi og er bygget i medhold av anleggskonsesjon gitt av Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE). Kraftledninger og kabelanlegg bygget etter anleggskonsesjon er unntatt saksbehandling fra plan- og bygningsloven. For disse kan det derfor ikke vedtas planbestemmelser eller vilkår som del av reguleringsplan.

2.1 Eksisterende regionalnett kraftledning

Kraftledningen har byggeforbudsbelter som innebærer restriksjoner for arealbruken. Byggeforbudsbeltet langs den aktuelle kraftledningen er totalt 20 meter, det vil si 10 meter målt horisontalt til hver side fra senter av ledningen (traseen). Elvia ber om at traseen med byggeforbudsbeltet registreres i planen som en hensynssone (faresone) med kode 370 – høyspenningsanlegg jf. vedlegg II til kart- og planforskriften.

Ved bygging i nærheten av kraftledninger, gjøres det oppmerksom på at det ikke nødvendigvis er samsvar mellom hvilken avstand som er nødvendig for å komme under anbefalt utredningsgrense for magnetfelt og gjeldende byggeforbudsbelte. Det må ikke gjøres inngrep i terrenget som medfører oppfylling av terrenget som fører til redusert høyde opp til kraftledningen. Restriksjoner for kraftledningen følger vedlagt.

2.2 Eksisterende regionalnett kabelanlegg

For kabelanlegg kan det normalt iverksettes tiltak (inkludert planting av trær) så nært inntil kabelgrøften som 2 meter målt horisontalt fra kabelgrøftens ytterkant. Det er viktig at fremtidig tilkomst til kabelgrøftene ikke hindres, og det må ikke gjøres inngrep i terrenget som medfører endring av overdekningen over kabler. Kabelanlegget har restriksjoner som beskrevet i vedlagt skriv.

2.3 Transformatorstasjon

Innenfor planområdet ligger transformatorstasjonene Saugbrugs (Skakkestad), Saugbrugs (TMP-2) og Skonningsfoss. Transformatorstasjoner er en viktig del av «maskineriet» i regionalnettet, og det er viktig med en sikker drift for å opprettholde samfunnets strømforsyning.

Elvia må ha tilgang til anlegget 24 timer i døgnet, og adkomsten må være fremkommelig for lastebil med svanehenger. Ved behov kan Elvia ettersende hvilke spesifikasjoner som gjelder for slik spesialtransport. I tillegg må Elvia ha tilgang til opparbeidede parkeringsplasser. Det må ikke planlegges noen form for plassering av anleggsmaskiner, adkomster, gjerder, bygg etc. som hindrer driften av transformatorstasjonen.

2.3.1 Støy fra transformatorstasjon

Transformatorstasjonen kan medføre noe støy, og støyen kan variere gjennom døgnet og året. Erfaringsmessig kan beboere oppleve slik støy som plagsom dersom det ikke prosjekteres gode og skjermede bomiljøer. Det er derfor viktig at eventuelle ulemper og skjermingstiltak for planlagt bebyggelse ivaretas i forbindelse med tiltaket. I den forbindelse minner Elvia om at det er utbygger som har ansvaret for å ivareta de nevnte hensyn og tiltak knyttet til støy. Eventuelle ulemper og avbøtende tiltak for planlagt bebyggelse er ikke Elvia sitt ansvar.

2.4 Omlegging/flytting av eksisterende regionalnett

Omlegging/flytting av eksisterende regionalnett er en svært tidkrevende og omfattende prosess som blant annet krever søknad om ny anleggskonsesjon. Elvia stiller også krav om full kostnadsdekning og stedsevarige rettigheter. Dersom planforslaget forutsetter omlegging/flytting, må det på et tidlig tidspunkt tas kontakt med Elvia.

3. Anlegg etablert etter områdekonsesjon (distribusjonsnett)

Anlegg med spenning opp til og med 22 kV inngår i distribusjonsnettet for elektrisk energi og er bygget i medhold av områdekonsesjon gitt av NVE. Distribusjonsnettet består av lavspenningsanlegg (spenning opp til 1000 V) og høyspenningsanlegg (fra 1000 V opp til 22 kV).

3.1 Eksisterende lavspennings- og høyspennings kabelanlegg

Normalt kan det iverksettes tiltak (inkludert planting av trær) så nært inntil kabelgrøften som 1 meter målt horisontalt fra kabelgrøftens ytterkant. Det er imidlertid viktig at fremtidig tilkomst til kabelgrøftene ikke

hindres, og det må heller ikke gjøres inngrep i terrenget som medfører endring av overdekningen over kabler.

3.2 Nettstasjon(er)

Samfunnet har et stadig økende behov for strømtilførsel, og det er viktig at arealplanen bidrar til raskere elektrifisering av samfunnet for å imøtekomme behovet. Arealplanene bør ikke legge hindringer for samfunnskritiske infrastruktur som nettstasjoner. Elvia ønsker at følgende ivaretas i reguleringsplanens bestemmelser og/eller plankart:

3.2.1 Eksisterende nettstasjon

Elvia har eksisterende nettstasjon(er) av typen frittliggende innenfor planområdet som vi ber at det blir tatt hensyn til. Det tillates ikke bebyggelse med brennbare overflater nærmere enn 5 meter fra eksisterende nettstasjon. Avstanden gjelder også til terrasser og lignende brennbare utstikk som er direkte knyttet til bygget. Av hensyn til støy, anbefaler Elvia at bygg for varig opphold plasseres minimum 10 meter fra nettstasjonen. Det må til enhver tid være kjørbar adkomst til nettstasjonen med kranbil (med støttebein) med mulighet for oppstillingsplass på 10x7 meter.

3.2.2 Behov for ny nettstasjon

Basert på opplysninger om planforslaget og eksisterende strømnett ser Elvia at det kan være behov for å etablere en ny nettstasjon for å sikre strømforsyning til planområdet. Det er viktig planen enten setter av areal til ny nettstasjon eller at det legges inn i planbestemmelsene slik at det tilrettelegges for etableringen. Nettstasjonen ønskes plassert sentralt i planområdet for å sikre en optimal strømforsyning og bør plasseres i grunn uten fjell.

Elvia vil gjøre oppmerksom på at frittliggende nettstasjoner produseres og leveres som prefabrikkerte kiosker og har derfor ikke mulighet til å styre den arkitektoniske utformingen av kioskene. Dersom det i denne planen settes særlige krav til utforming, kan nettstasjoner etableres som rom i en bygning. Ved etablering av nettstasjon i en bygning, eies bygningen av andre enn Elvia (bygningseier). Bygningseier har ansvaret for at nettstasjonsrommet prosjekteres og bygges i henhold til gjeldende krav til bla. adkomst, ventilasjon, fremføring av kabler m.m.

Basert på planforslaget ber Elvia om at følgende presiseres i planbestemmelsene:

- Nettstasjoner tillates oppført utenfor regulerte byggegrenser og kommer i tillegg til tillatt utnyttelsesgrad.

Nettstasjoner kan også etableres i egne rom i bygg. I tilfeller hvor effektbehovet er over 1250 A (ampere), er det krav om at nettstasjonen må etableres som rom i bygg. Størrelsen på rommet må være minimum 16 kvm og ingen vegg må være kortere enn 4 meter. Rommet må være i første etasje i bygget, og det stilles særskilte krav til direkte adkomst, utforming av rommet, ventilasjon m.v. Tilstøtende rom til nettstasjon i bygg kan ikke benyttes til oppholdsrom eller boligformål.

4. Andre forhold

4.1 Kostnader med tiltak i strømnettet og omlegging/flytting

Den eller de som utløser tiltak i strømforsyningsnettet, både flytting, nyanlegg og forsterkning, må som hovedregel dekke kostnadene med tiltaket. Kostnadene inkluderer eventuelle kostnader til erverv av nye stedsevarige (evigvarende) bruksrettigheter.

Det er viktig at det planlegges slik at ny bebyggelse og anlegg ikke kommer i konflikt med Elvia sine anlegg, dette gjelder særlig høyspenningsanlegg. Dersom planen forutsetter at eksisterende elektrisk nett må flyttes eller legges om, må det settes av arealer til nye traseer og/eller nettstasjon(er). Nye traseer må gis rettigheter med minst like gode vilkår som det Elvia har til de eksisterende traseene/nettstasjonene.

4.2 Kart

Oversikt over Elvia sine luftledninger finnes via WebApp:
https://elvia.maps.arcgis.com/apps/webappviewer/index.html?id=7c4bc277ab5849f3824d8f26e32aeebd

Vedlagt kart er unntatt offentlighet og kan brukes under følgende forutsetninger:

- Brukes kun som underlag for forespurt planarbeid.
- Bør slettes etter bruk - nettet endrer seg kontinuerlig.
- Må ikke distribueres videre eller offentliggjøres uten netteiers samtykke.
- Kartet viser kun omtrentlig plassering av kabelanlegg i terrenget. For å få lokalisert kablenes nøyaktige plassering, må det bestilles kabelpåvisning. Forespørsel om kabelpåvisning rettes til Geomatikk, tlf: 915 09 146.

4.3 Inntegning på plankart

Kabler under bakken tegnes ikke inn på kartet. Selskapet viser i denne sammenheng til Forskrift om forebyggende sikkerhet og beredskap i energiforsyningen (beredskapsforskriften) § 6-2, og NVEs Veiledning til forskrift om forebyggende sikkerhet og beredskap i energiforsyningen, pkt. 6.2.9.

4.4 Avsluttende kommentar

Elvia ønsker at utbygger tar kontakt i god tid før utbygging for å avklare hvordan planområdet skal forsynes med strøm. Alle tekniske spørsmål og eventuelle søknader om tiltak innenfor restriksjonsbeltet skal behandles av en annen avdeling. Disse henvendelsene sendes inn via vår hjemmeside, eventuelt til: firmapost@elvia.no. Elvia opplever for tiden stort påtrykk av henvendelser og innmeldte prosjekter. På grunn av det store påtrykket vil dere kunne oppleve lang behandlingstid.

Dersom det skulle være noen spørsmål til denne uttalelsen ber vi om at disse rettes til undertegnende.

Med vennlig hilsen
Elvia AS

Håvar Rodahl

saksbehandler
Avdeling Rettigheter

havar.rodahl@elvia.no

Vedlegg:
- Kartutsnitt
- Restriksjonsskriv kraftledning
- Restriksjonsskriv kabelanlegg

Innspill til Planprogram til detaljregulering for Saugbrugs næringsområde, Plan-ID: G-768

Halden SV har følgende innspill til planprogrammet:

SV ønsker strengere statlig kontroll over datasentre, inkludert innføring av konsesjonssystemer for å styre lokalisering og bruksområder. En slik statlig kontroll bør foreligge før nye tillatelser blir gitt.

Dagens konsesjonsvilkår gjelder for Norske Skog Saugbrugs. SV ønsker en avklaring av om disse kan overføres uten videre til eier av et event. datasenter.

SV mener at eierskap av datalagringssenter skal være norske, og mener at dette må inngå i konsesjonsvilkårene.

Halden SV ønsker i utgangspunktet fortsatt drift av treforedlingsindustri i Halden. Vi mener at konsekvensanalysen derfor må utrede samfunnsøkonomiske gevinster av industri vs. datasenter inkludert skatteinntekter, sysselsetting og spin-off effekter for lokalt næringsliv.

SV er bekymret for helsefarlig støy og lokal luftforurensning via partikkelutslipp fra dieselaggregater. Utslipp av klimagasser fra disse kommer også i konflikt med kommunens klimamål.

Halden SV mener at overnevnte punkter må ivaretas i forbindelse med planarbeidet. Samtidig vil vi peke på at kraft bør produseres før den forbrukes i en region (NO1) som allerede har et underskudd.

Styret i Halden SV (29.4.2026)

Asplan Viak
v/ Einar Grøtvedt

30.04.2026

INNSPILL TIL VARSEL OM OPPSTART OG PLANPROGRAM FOR NORSKE SKOGS SAUGBRUGS.

Viser til mottatt varsel om oppstart og planprogram for Norske Skog Saugbrugs (NSS). I det videre følger innspill fra Norsk nukleær dekommisjonering (NND).

Grenser

Planområdet må være i tråd med ny grense etter kjøpet av eiendom fra NSS til NND, slik at vår eiendom ikke er en del av det nye planområdet.

Faresone

Eksisterende faresone i kommuneplanen må hensyntas. Alle tiltak innenfor denne må godkjennes av NND. I fremtiden vil faresonen bli endret pga. utvidelsen med PM4/5 og pakkeriet. Dette vil få betydning for det aktuelle tiltaket som nå reguleres.

Trafikk

Det står følgende i planbeskrivelsen:

- *Transport til og fra anlegget i skisseprosjektet vil trolig primært foregå via Møllergata/Tistedalsveien og bro over Tista direkte til fv. 21, med adkomst fra Tistedalsgata som reservealternativ.*

Vi ønsker kun at adkomsten gjennom TG bruker unntaksvis, og må alltid avklares med oss.

Sikkerhetsmessige hensyn og naboskap

Det aktuelle området omfatter skjermingsverdig objekt og skjermingsverdig infrastruktur etter sikkerhetsloven. I henhold til sikkerhetsloven § 7-6 skal eiendommer som ut fra sin beliggenhet kan legge til rette for sikkerhetstruende virksomhet mot et skjermingsverdig objekt eller infrastruktur regnes som eiendommer av sikkerhetsmessig betydning.
Ved utarbeidelse av ny reguleringsplan må det derfor tas høyde for at arealbruk og virksomheter i tilgrensende områder ikke etablerer nye eller økte sikkerhetsrisikoer. Dette tilsier at planen bør legge føringer for type virksomhet, utforming og bruk av arealer i nærområdet, herunder begrense etablering av virksomhet som kan:

- gi økt person- eller kjøretøybelastning nær skjermingsverdige objekter
- muliggjøre uønsket innsyn, overvåking eller tilgang

- medføre lagring eller håndtering av farlige stoffer, eksplosiver eller annen risikofylt aktivitet
- gi uforenlige naboforhold sett opp mot krav til sikring og beredskap

Det anbefales at det avsettes hensynssoner i reguleringsplanen der sikkerhetsmessige forhold gis særskilt vekt, og at det stilles krav om sikkerhetsfaglig vurdering ved eventuell senere endring av bruk innenfor disse sonene. Størrelse og avgrensning av hensynssoner må baseres på en konkret risikovurdering i tråd med sikkerhetsloven. Reguleringsplanen bør derfor legge til rette for fleksible hensynssoner der endelig utstrekning og restriksjoner avklares gjennom sikkerhetsfaglig vurderinger ved senere detaljering eller tiltak.

Hensyn til kritisk infrastruktur og forsyningssikkerhet

Eksisterende virksomhet i området er avhengig av stabil og tilstrekkelig tilgang på kritisk infrastruktur, herunder strøm, vann, avløp og annen teknisk infrastruktur i grunnen. Eventuelle nye tiltak må ikke redusere tilgjengelighet, kapasitet, redundans eller robusthet i eksisterende forsyningssystemer.

Reguleringsprosessen bør ta hensyn til dette:

- at ny utbygging ikke begrenser fremtidig behov for økt effektuttak eller reservekapasitet for strøm, også om NND går over til offentlig tilkobling

Reguleringsplanen bør derfor så langt det er relevant inneholde bestemmelser som sikrer:

- at omlegging eller etablering av teknisk infrastruktur koordineres med eksisterende virksomheter
- at tiltak i grunnen ikke reduserer driftssikkerhet, tilgjengelighet eller beredskap

Det anbefales videre at planen stiller krav om dokumentert avklaring av konsekvenser for kritisk infrastruktur som del av byggesaksbehandling eller før utbygging kan igangsettes.

Samlet vurdering

Med bakgrunn i virksomhetens rolle og sikkerhetslovens krav, er det viktig at reguleringsplanen utformes slik at den legger til rette for et langsiktig, forutsigbart og sikkerhetsmessig forsvarlig naboskap, og at hensynet til nasjonal sikkerhet og samfunnskritisk infrastruktur ivaretas på lik linje med øvrige planhensyn.

Med vennlig hilsen

André Øraas
Avdelingsleder, Eiendom og infrastruktur
NND

HØRINGSINNSPILL

Planprogram – detaljregulering Saugbrugs næringsområde (Plan-ID G-768)
Etablering av datasenter på PM6-arealet

Politisk hovedbudskap

Berg skogeierlag og Idd skogeierlag mener at arealene tilknyttet PM6 ikke må omreguleres til datasenterformål, men forbeholdes videre og framtidig foredling av tømmer og trebasert industri.
En slik omregulering representerer et veivalg med betydelige og irreversible konsekvenser for skognæringen, råstoffavsetning, regional verdiskaping og industriell beredskap.

---

1. Arealpolitikk er næringspolitikk

Arealene rundt PM6 er blant de få gjenværende industrielle kjernearealene i Østfold med tung infrastruktur, høy krafttilgang og logistikk som er direkte knyttet til skog- og treforedlingsindustrien.

Å åpne disse arealene for datasenterformål innebærer i realiteten å:

- **redusere handlingsrommet for reell industriell videreutvikling**
- **flytte areal fra fornybar, råstoffbasert verdiskaping til arealkrevende og kraftkrevende virksomhet med begrensede lokale ringvirkninger**
- **svekke den regionale verdikjeden fra skog til ferdig produkt**

Dette er ikke et teknisk spørsmål, men et politisk valg om hvilken næringsstruktur kommunen og regionen ønsker å legge til rette for på lang sikt.

---

2. Konsekvenser for skognæringen er undervurdert

Planprogrammet legger betydelig vekt på kraft, støy, landskap og tekniske forhold. Konsekvenser for tømmeravsetning, råstofflogistikk og skognæringens rammevilkår er derimot i praksis fraværende.

Norske Skog Saugbrugs er en helt sentral aktør i det regionale og nasjonale råstoffmarkedet for skog.
I 2025 forbrukte Saugbrugs om lag 465 000 fm^3 virke, hvorav ca. 80 % ble kjøpt fra norske skogselskaper. Dette illustrerer tydelig hvilken betydning Saugbrugs har for avsetning av norsk tømmer og for verdiskapingen i hele skog- og trenæringen.

For skogeierne er dette avgjørende forhold:

- **Norske Skog Saugbrugs er en bærebjelke i markedet for massevirke og sekundært sagtømmer, med et årlig forbruk på ca. 465 000 fm^3.**
- **Rundt 80 % av dette volumet leveres av norske skogselskaper og utgjør et fundament for avsetning av norske trær i Norge.**
- **Svekkes eller fragmenteres industriområdet, svekkes også forutsigbarheten i råstoffmarkedet og leveringsviljen i skognæringen.**
- **Dette rammer ikke bare Halden, men store deler av Østfold og tilgrensende regioner.**

Å unnlate å utrede disse forholdene grundig er etter vår vurdering i strid med plan- og bygningslovens krav til helhetlige samfunnsvurderinger.

---

3. Datasenter kan etableres andre steder – industriell treforedling kan ikke

Skogeierlagene vil understreke en grunnleggende forskjell:

- **Datasentre er i liten grad stedbundne og kan lokaliseres i mange typer næringsområder.**
- **Treforedling og tømmerbasert industri er stedbunden, og avhengig av råstoffflyt, transportløsninger, tung infrastruktur og historisk opparbeidet industriell kompetanse.**

Når industrielle kjernearealer først tas i bruk til andre formål, er de i realiteten tapt for alltid.

---

4. Klart krav til det videre planarbeidet

Skogeierlagene ber derfor politisk nivå om å legge følgende premisser til grunn for videre planarbeid:

1. **PM6-arealet og tilknyttede industriarealer skal ikke omreguleres til datasenterformål.**
2. **Treforedling og videreforedling av tømmer skal være overordnet og styrende arealformål.**
3. **Konsekvenser for skog- og trenæringen skal inngå som eget, beslutningsrelevant utredningstema.**

4. **Kommunen må ta et tydelig politisk ansvar for å sikre langsiktig råstoffbasert verdiskaping, ikke bare kortsiktig arealutnyttelse.**

---

5. Avslutning

Dette handler ikke om å være for eller mot datasentre generelt.
Det handler om rett virksomhet på rett sted, og om politisk vilje til å ta vare på en av regionens viktigste fornybare næringer.

Skogeierlagene forventer at dette veivalget behandles som det det faktisk er:

Et strategisk næringspolitisk spørsmål – ikke bare en reguleringsteknisk øvelse.

Med vennlig hilsen

Berg Skogeierlag V. Lars Petter Eriksen

Idd Skogeierlag V. Asbjørn Solberg-Eriksen

Dokumentdato	Vår referanse
30.04.2026	2024/15117-10
Vår saksbehandler	**Deres dato**	**Deres referanse**
Karoline Ottestad Rød		651037-01

ASPLAN VIAK AS
Att. Einar Grøtvedt
Postboks 24
1301 SANDVIKA

Uttalelsene til planarbeid for detaljregulering av Saugbrugs næringsområde – Halden kommune

Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) viser til forespørsel datert 20.03.2026 om varsel om oppstart av planarbeid og høring av planprogram for detaljregulering av Saugbrugs næringsområde, Plan-ID: G-768.

Forslagsstiller for planarbeidet er Norske Skog Saugbrugs AS, og Asplan Viak AS er engasjert som ansvarlig plankonsulent.

Formålet med planarbeidet er å legge til rette for etablering et datasenter med tilhørende infrastruktur innenfor industriområdet til Norske Skog Saugbrugs. Planarbeidet skal samtidig sikre reguleringsmessig grunnlag for videreføring og opprettholdelse av gjeldende reguleringsformål for industri og treforedling.

Planlagte virksomhet som datasenter kan omfattes av regelverk for håndtering av farlig stoff[1] og storulykkeforskriften[2]. Nedenfor gis relevant informasjon for tiltak innenfor planområdet.

Fagmyndighet brann- og eksplosjonsvernloven[3]

DSB er fagmyndighet for håndtering av brannfarlig, reaksjonsfarlig, trykksatt og eksplosjonsfarlig stoff og for transport av farlig gods, med ansvar for brann- og eksplosjonsvernloven og tilhørende forskrifter. I denne rollen har DSB en selvstendig innsigelseskompetanse[4] i plansaker som gjelder virksomheter som håndterer farlig stoff. Vi har spesielt fokus på planer som berører virksomheter omfattet av storulykkeforskriften, såkalte storulykkevirksomheter.

Aktuelt regelverk

Etter § 14 i forskrift om håndtering av farlig stoff skal virksomheter som håndterer farlig stoff risikovurdere aktiviteten. Risikovurderingen skal inkludere både interne og eksterne forhold, samt uønskede tilsiktede handlinger. Dersom risikovurderingen viser at det er nødvendig, skal det opprettes

[1] Forskrift 8.juni 2009 nr. 602 om håndtering av brannfarlig, reaksjonsfarlig og trykksatt stoff samt utstyr og anlegg som benyttes ved håndteringen
[2] Forskrift 3.juni 2016 nr. 569 om tiltak for å forebygge og begrense konsekvensene av storulykker i virksomheter der farlige kjemikalier forekommer (storulykkeforskriften)
[3] Lov 14. juni 2002 nr. 20 om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver (brann- og eksplosjonsvernloven)
[4] Rundskriv H-2/14, 17.02.2014 fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet

arealmessige begrensninger som sikrer omgivelsene på en tilfredsstillende måte, jf. forskrift om håndtering av farlig stoff § 16. Arealmessige begrensninger fastsettes etter bestemmelsene i plan- og bygningsloven[5] (PBL).

Virksomheter som er omfattet av storulykkeforskriften, må etter forskrift om håndtering av farlig stoff § 17 første ledd innhente samtykke fra DSB i rimelig tid før håndtering av farlig stoff påbegynnes. Dersom det skal bygges nytt anlegg, skal samtykke innhentes i rimelig tid før bygging kan påbegynnes. Et vedtak om samtykke innebærer at DSB har vurdert at risikoen omgivelsene utsettes for er akseptabel.

Virksomheter som søker DSB om samtykke må utarbeide en kvantitativ risikovurdering med risikokonturer, som er i tråd med DSBs retningslinjer: *Retningslinjer for kvantitative risikovurderinger for anlegg som håndterer farlig stoff* (www.dsb.no). Akseptkriterier for risiko finnes i *temarapport 13 om sikkerheten rundt anlegg som håndterer brannfarlige, reaksjonsfarlige, trykksatte og eksplosjonsfarlige stoffer* (www.dsb.no). Risikokonturene kan legges til grunn for etablering av hensynssoner rundt anlegg med farlig stoff.

Når det er fare for at naturhendelser kan påvirke anlegg med farlig stoff, må dette behandles særskilt i risikovurderingen. Relevante naturhendelser i området kan for eksempel omfatte flom og overvann, jord- eller områdeskred samt ustabile grunn- og terrengforhold, lynnedslag og skog- og vegetasjonsbrann. Slike naturhendelser kan, i kombinasjon med tekniske installasjoner, føre til såkalte Natech-hendelser (Natural Hazard Triggered Technological Accidents).

Det er virksomhetens ansvar å identifisere hvilke naturfarer som er relevante for eget anlegg, og å vurdere sannsynlighet, konsekvenser og behov for forebyggende og beredskapsmessige tiltak.

Veilederen beskriver hvordan slike vurderinger skal gjennomføres: *Veileder om vurdering av naturfarer som kan gi risiko for kjemikalieulykker (Natech)* (www.dsb.no).

Det gis utfyllende informasjon til kommunene om bruk av virkemidlene i plan- og bygningsregelverket gjennom kommuneplanlegging, reguleringsplan og byggesak, for sikker sameksistens mellom virksomheter med farlige kjemikalier og annen aktivitet, i *Veileder om sikkerheten rundt storulykkevirksomheter* (www.dsb.no). Veiledningen fokuserer spesielt på kommunens og DSBs rolle når det gjelder reguleringen av sikkerheten i områdene rundt storulykkevirksomheter.

Samfunnssikkerhet generelt

DSB skal også være en pådriver for at lokale og regionale myndigheter inkluderer samfunnssikkerhet i arealplanarbeidet, mens Statsforvalteren har ansvar for å påse at dette faktisk gjennomføres. Det stilles blant annet krav om risiko- og sårbarhetsanalyser (ROS-analyser) ved planer for nye utbyggingsområder, jf. PBL § 4-3. Når det er anlegg med farlig stoff i planområdet vil normalt virksomheten(e)s risikovurderinger etter forskrift om håndtering av farlig stoff §§ 14 og 16 inngå som underlag for ROS-analysen.

DSB har utarbeidet en veileder med anbefalinger om hvordan kommunen kan følge opp hensynet til samfunnssikkerhet i kommunens arealplanlegging med ROS-analyser som metode, se *veileder samfunnssikkerhet i kommunens arealplanlegging* (www.dsb.no).

[5] Lov 27. juni 2008 nr. 71 om planlegging og byggesaksbehandling

Brann- og redningsvesenets rolle

For anlegg som ikke utløser krav om innhenting av samtykke er kommunen, normalt ved brannvesenet, tilsynsmyndighet etter forskrift om håndtering av farlig stoff. DSB fører tilsyn med samtykkepliktige virksomheter. I planarbeid som omfatter virksomhet som skal håndtere farlig stoff, anbefaler vi at brannvesenet involveres så tidlig som mulig, dette uavhengig av om det er brannvesenet eller DSB som er tilsynsmyndighet.

DSBs kommentarer

I planforslaget er det avsatt et større område til industriformål. Dette må imidlertid ses i sammenheng med kommuneplanens arealdel 2023–2035, hvor deler av planområdet er avsatt til blant annet sentrumsformål, grønnstruktur og hensynssoner.

Etablering av anlegg som håndterer farlig stoff kan, uavhengig av om virksomheten omfattes av storulykkeforskriften, medføre risiko som ikke er forenlig med øvrig aktivitet i området. Planlagt arealbruk må derfor vurderes opp mot den risiko virksomhetene kan påføre omgivelsene. I planområdet finnes flere virksomheter som håndterer farlig stoff, og eventuelle konflikter mellom disse må identifiseres og avklares. I henhold til § 18 i forskrift om håndtering av farlig stoff skal nabovirksomheter utveksle relevant informasjon og samordne nødvendige tiltak.

Dersom en virksomhet omfattes av storulykkeforskriften, for eksempel et datasenter med lagring av 2 500 tonn diesel/biodiesel eller mer, må det søkes om samtykke fra DSB. For storulykkevirksomheter skal det utarbeides risikokonturer rundt virksomheten. Disse kan danne grunnlag for hensynssoner og gi føringer for arealbruken i området.

Med hilsen
Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap
Farlig stoff og industrisikkerhet

Espen Jensen
seksjonssjef

Karoline Ottestad Rød
senioringeniør

Dokumentet er godkjent elektronisk og sendes derfor uten underskrift.

Kopi til:

STATSFORVALTEREN I ØSTFOLD, BUSKERUD, OSLO OG AKERSHUS		Postboks 325	1502	MOSS
HALDEN KOMMUNE	v/brannsjef	Postboks 150	1751	HALDEN

FORSVARSBYGG

Til	Vår saksbehandler	Vår dato	Vår referanse
ASPLAN VIAK AS	Une Sand	04.05.2026	2024/7571-7/315
Postboks 24 1301 SANDVIKA		Tidligere dato	Tidligere referanse 0/0

Innspill til varsel om oppstart av planarbeid - Saugbrugs næringsområde – Halden kommune

Vi viser til brev mottatt 20.03.2026 med varsel om oppstart av planarbeid for Saugbrugs næringsområde i Halden kommune.

Hensikten med planarbeidet er å legge til rette for etablering av datasenter med tilhørende infrastruktur innenfor industriområdet til Norske Skog Saugbrugs.

Planområdet ligger ved Fredriksten festning, som er et nasjonalt viktig kulturmiljø med høy verneverdi (Askeladden ID 122685).» Fredriksten festning er den største og viktigste grensefestningen i Norge og et nasjonalt festningsverk som er av stor nasjonal verdi. Festningen er fredet ved forskrift av 16.08.2014. Formålet med fredningen er ifølge § 1-1 (...) "å sikre og bevare et forsvarsanlegg med vesentlig riks-, militær- og arkitekturhistorisk betydning. Anlegget skal bevares og forvaltes som en helhet. (…)"

Vi forutsetter at tiltaket ikke forringer opplevelsen av Fredriksten festning eller festningens forterreng, og ber om at dette vurderes i saken.

Vi har ingen ytterligere innspill til oppstartvarselet, men ber om å bli holdt informert i det videre planarbeidet.

Med hilsen

Bjørn Bergesen
Leder Arealplan
Eiendomsforvaltning
Forsvarsbygg

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og derfor ikke signert.

Postadresse
Postboks 405 Sentrum
0103 Oslo
Norge

Fakturaadresse
Fakturasenteret
Postboks 4394
2308 Hamar

Tlf: + 47 468 70 400
post@forsvarsbygg.no
www.forsvarsbygg.no

Org.nr. 975 950 662

Statsforvalteren
i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus

Vår dato: 04.05.2026
Vår ref: 2026/14720
Deres dato: 20.03.2026
Deres ref: 651037-01

ASPLAN VIAK AS

Saksbehandler, innvalgstelefon
Silje Nesland Lunde, 69247555

Halden - Innspill til varslet oppstart av detaljregulering for Saugbrugs næringsområde

Vi viser til deres oversendelse datert 20. mars 2026. Vi har fått utsatt høringsfrist til 5. mai 2026.

Bakgrunn

Det fremgår av varselet at formålet med planarbeidet er å tilrettelegge for at det skal kunne etableres datasenter med tilhørende infrastruktur. Det skal også opprettholdes gjeldende regulering til treforedling.

Området ligger innenfor vedtatt reguleringsplan for Saugbrugs industriområde. Reguleringsplanen har som hensikt å legge til rette for en ny produksjonslinje av emballasje og hygieneartikler i papir. Dette var en del av gjenoppbyggingen etter fjellskredet i 2023. Området er i kommuneplanens arealdel 2023-2035 satt av til næringsvirksomhet og berøres blant annet av hensynssone landskap, faresone for ras, skred og flom.

Vi uttalte oss til nylig vedtatt reguleringsplan for Saugbrugs industriområde i våre brev datert 31. januar 2025 og 8. mai 2025.

Statsforvalterens rolle

Vi skal bidra til at planer ivaretar nasjonale og vesentlige regionale interesser innen landbruk, klima og miljøvern, folkehelse, barn og unges interesser, samfunnssikkerhet og gravplasser. Statsforvalteren skal arbeide for at Stortingets og regjeringens vedtak, mål og retningslinjer innen våre ansvarsområder blir fulgt opp i kommunale planer. Kommunen er planmyndighet og har ansvaret for at plan- og bygningslovens formelle krav til innhold og planprosess oppfylles i planarbeidet.

Statsforvalterens innspill

Vi har i Statsforvalterens forventninger til kommunal arealplanlegging for 2026 og på vår nettside med oversikt over føringer for kommunal planlegging redegjort for viktige føringer innen våre

ansvarsområder. Kommunen har et stort ansvar for å ivareta nasjonale og viktige regionale interesser i planleggingen. Vi har nedenfor trukket frem noen forhold som vi ser det som særlig viktig at planarbeidet vurderer og ivaretar.

Vi vil innledningsvis fremheve at vi mener det er svært positivt å planlegge for datasenter ved transformasjon av allerede bebygde arealer, fremfor å ta i bruk viktige natur- og friluftsområder. Dette er i tråd med både de *Nasjonale forventninger til regional og nasjonal planlegging 2023-2027, Statlige planretningslinjene for arealbruk og mobilitet* og *Statlige planretningslinjer for klima og energi.*

Vassdragshensyn og vannmiljø

Elva Tista er i Naturbase registrert som en naturtype av svært viktig verdi. Elva er gytebekk for laks og sjøørret, og her finnes blant annet edelkreps og ål. Det er viktig at forslaget til planprogram fastsetter vannmiljø som et aktuelt tema som skal konsekvensutredes og at naturmangfold (arter og naturtyper) i vann skal inngå i dette temaet.

Planarbeidet må legge stor vekt på å unngå inngrep i elva og den nærmeste strandsonen. Det er viktig å ivareta eksisterende kantvegetasjon langs elva, og dersom det er mulig, også legge til rette for styrking og reetablering av kantvegetasjon der denne i dag er mangelfull. Vi viser til *Helhetlig tiltaksplan for en ren og rik Oslofjord med et aktivt friluftsliv* som presiserer viktigheten av gode, flersjiktede kantsoner. Kantvegetasjon har stor betydning for å redusere avrenning av partikler og annen forurensning, redusere fare for elveerosjon og ivareta habitatkvalitet for vannlevende organismer og naturmangfold langs vassdrag. Langs vassdrag med årssikker vannføring skal det opprettholdes kantvegetasjon, jfr. vannressursloven § 11. Vi anbefaler at vassdragsnære arealer, inkludert kantvegetasjon, avsettes til grøntstruktur på plankartet.

Grunnforhold er nevnt som et aktuelt tema i forslaget til planprogram, og risiko for naturfare skal inngå i risiko- og sårbarhetsanalysen (ROS-analysen). I den forbindelse viser vi til at utbygging i utgangspunktet skal styres bort fra områder som er utsatt for naturfare, for dermed også å unngå behov for sikringstiltak i vassdrag og vassdragsbelter, jfr. *Meld. St. 27 (2023 –2024) Tryggare framtid – førebudd på flaum og skred.* I *Nasjonale forventinger til regional og kommunal planlegging 2023–2027* er det fremhevet at kommunale planer skal ta hensyn til vassdragenes bruks- og verneverdier og at kommunen skal vurdere arealbruken i og langs vassdrag i et helhetlig og langsiktig perspektiv.

Videre skal planarbeidet redegjøre for miljøtilstanden i vannforekomster som kan bli berørt av tiltakene, og effekter av planlagte tiltak og aktiviteter skal vurderes og sees i sammenheng med miljømålene. Resipienten *001-113-R Tista* og nedstrøms kystvannsforekomster oppnår i dag ikke miljømålene etter vannforskriften og regional vannforvaltningsplan. Dagens utslipp av organisk materiale og næringssalter fra Saugbruks industrier påvirker miljøtilstanden. Miljødirektoratet er myndighet for bedriftens utslipp av prosessvann. Vi er usikre på om de har fått plansaken tilsendt og setter de derfor som kopimottaker. Vi viser for øvrig til brev fra Miljødirektoratet datert 25. januar 2022 som er sendt til alle kommuner om hvilke arealplansaker de ønsker tilsendt. Planområdet omfatter også deler av grunnvannsforekomsten *001-550-G GV-Halden*. Vi ber om at planprogrammet nevner den regionale vannforvaltningsplanen under gjeldende planer.

Dersom ny aktivitet eller nye inngrep og utslipp kan føre til en varig forringelse av miljøtilstanden (for minst ett kvalitetselement eller for en samlet tilstandsklasse) eller vanskeliggjøre oppnåelse av miljømål for en vannforekomst, vil dette være i strid med vannforskriften. Planarbeidet må sikre løsninger og avbøtende tiltak for å unngå uheldig avrenning fra området til grunnvann og vassdrag både under anleggsfase og driftsfase. I den forbindelse er det viktig med en god håndtering av

overvann. Føringene i *Statlige planretningslinjer for klima- og energi* tilsier at det bør benyttes naturbaserte løsninger for håndtering av overvann. I referatet fra oppstartsmøtet står det at overvann i utgangspunktet skal håndteres lokalt, men ved bortleding av overvann til Tista må det sikres mot avrenning av eventuell forurensning. Videre er det viktig at forslaget planprogrammet fastsetter at grunnforurensning skal være et tema i planarbeidet.

Et datasenter kan ha behov for store mengder vann til kjøling dersom vann velges som kjølingsmedium. Forslaget til planprogram omtaler alternative kjølesystemer og at valg av kjølesystem vil ha betydning for vannmiljøet. Tørrkjøling med luft eller et system der vannet resirkuleres i anlegget uten utslipp av kjølevann til resipient, er vurdert til ikke å kreve konsekvensutredning. En eventuell løsning med utslipp av kjølevann til resipient vil imidlertid bli konsekvensutredet. Statsforvalteren er forurensningsmyndighet for utslipp av kjølevann. Uttak av vann kan også utløse konsesjonsplikt etter vannressursloven med NVE som myndighet.

Vi vil i utgangspunktet sterkt anbefale at det ikke planlegges for kjølesystemer som fører til økt vannuttak eller varmeutslipp til vassdraget. Det må blant annet legges avgjørende vekt på at Tista er vernet mot kraftutbygging og omfattes av *Rikspolitiske retningslinjer for vernede vassdrag*.

Naturmangfold, landskap og friluftsliv

Innenfor varslingsgrensen ligger naturtypene Tistedalen Edellauvskog med stor verdi og rik blandingsskog i lavlandet med stor verdi. Det går frem at naturtypene ikke skal berøres av planarbeidet. Det må sikres at det avsettes tilstrekkelig buffer mot naturtypene.

Samtidig som nærliggende skog sikres av hensyn til viktig naturmangfold vil også disse arealene kunne fungere som visuell skjerming for industriområdet.

Planområdet og alternative plasseringer for nytt datasenter har en eksponert beliggenhet ved Tista og omkringliggende friluftsområder. Vi ber om at planforslaget viser illustrasjoner for maksimale størrelser for å illustrere fjernvirkningene sett fra ulike standpunkt i områdene rundt. Videre bør det gjøres rede for eventuell belysning og vurdere virkningene av lysforurensning.

Samfunnssikkerhet og klimatilpasning

Vi viser til føringene i *Statlige planretningslinjer for klima og energi*. Deler av varslingsområdet i vest er utsatt for stormflo og havnivåstigning. Vi viser til Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskaps (DSB) veileder *Havnivåstigning og stormflo*. Det er viktig med grundige vurderinger av de ulike naturfaretemaene i planforslaget og i ROS-analysen, jf. plan- og bygningsloven § 4-3.

I forbindelse med risiko- og sårbarhetsanalysen vil vi vise til DSBs veileder *Samfunnssikkerhet i kommunens arealplanlegging*. Ved identifiserte risiko- og sårbarhetsforhold skal det gjøres tiltak i planen. Dette kan gjennomføres gjennom arealdisponering, hensynssoner og planbestemmelser. Reell fare skal avklares på siste plannivå, og ikke utsettes til byggesak. Vi anbefaler å ta i bruk Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) sin kartbaserte veiledning for reguleringsplaner i forbindelse med arbeidet.

Vi viser til at diesel til nødstrømsaggregater kan medføre store volumer med diesel på tanklagring. Noen av disse anleggene kan ha så store mengder at de blir omfattet av storulykkeforskriften. Vi ser at det skal vurderes i planarbeidet om tiltaket vil falle inn under storulykkeforskriften. Ved planlegging for storulykkevirksomheter må samfunnssikkerheten ivaretas med hensynssoner i

plankartet med tilhørende bestemmelser. Vi viser til veilederen om *Sikkerheten rundt storulykkevirksomheter (DSB, 2016)*.

Ved utarbeidelse av ROS-analyse for datasenter er det viktig at relevante aktører blir invitert med i forbindelse med fareidentifisering, vurdering av risiko og vurdering av risikoreduserende tiltak. Relevante aktører i denne forbindelse er nødetater, beredskapskoordinator i kommunen og andre regionale og lokale aktører. Ved etablering av datasenter er det viktig å identifisere andre potensielle farer utover det som er listet opp i DSB sin veileder på samfunnssikkerhet i kommunens arealplanlegging, dersom det er relevant. Det skal også vurderes hvorvidt etablering av datasenter kan medføre sårbarheter og risiko for omkringliggende områder. Det er også sikkerhets- og beredskapskrav til etablering og drift av datasenter etter forskrift om datasenter.

Støy

Det er en forventning at kommunen sikrer bedre levekår og folkehelse gjennom arealplanleggingen. Det er viktig å sikre at befolkningen ikke blir utsatt for forurensning, dårlig luftkvalitet og støy. Planleggingen bør sikre at ny utbygging ikke fører til at eksisterende bebyggelse blir utsatt for støy og forurensning, jf. *Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2023–2027.*

Vi ser at støy og luftforurensning skal konsekvensutredes, og viser i denne forbindelse til Miljødirektoratets veileder T-1442, M-2061, hvor det spesifikt omtales grenseverdier for datasenter i kapittel 2.2. Datasentre kan være støyende for omgivelsene, herunder blant annet kjøleanlegg og testing av dieselfyrte nødstrømsaggregater.

Forurensning

Dersom datasenteret planlegges med nødstrømsaggregater som har en sammenlagt innfyrt effekt på over 50 MW, vil det omfattes av industriutslippsdirektivet og må ha en tillatelse etter forurensningsloven.

Vanlig forurensning fra midlertidig anleggsvirksomhet er i henhold til forurensningsloven § 8 første ledd punkt 3 tillatt uten behov for særskilt tillatelse. Medfører anleggsdriften en forurensning som må karakteriseres som ikke normal i forhold til art og omfang, kreves en tillatelse etter forurensningsloven § 11. Statsforvalteren er myndighet etter forurensingsloven og det må sendes søknad om gjennomføring av tiltaket.

Vi viser til at det må utarbeides en miljørisikovurdering for anleggsfasen før anleggsarbeidet starter opp. Denne vil danne grunnlaget for vurderingen av om det er behov for tillatelse til anleggsarbeid etter forurensningsloven.

Energi

I henhold til *Statlige planretningslinjer for klima og energi* punkt 4.3 i), skal kommunen legge til rette for utnyttelse av lokale varme- og kjølekilder, herunder overskuddsvarme. Kommunen skal også legge til rette for fjernvarme eller andre felles løsninger for varme- og kjøleforsyning der det er hensiktsmessig. Vi mener det er viktig å utrede for kapasitet med tanke på energiforsyning, samt hvordan overskuddsvarmen fra slike anlegg er tenkt utnyttet. Vi anbefaler at det settes krav til at overskuddsvarmen blir tatt i bruk, eksempelvis til oppvarming av bygg.

Vi vil også trekke frem 4.3 bokstav h) i retningslinjen: «Når det planlegges større utbyggingsområder skal det vurderes om det kan produseres fornybar energi på området.» Med utgangspunkt i at det skal etableres store næringsbygg med stort takareal, oppfordrer vi til at det sees på muligheter for å

utnytte disse takarealene til solkraftanlegg. Både tak og vegger kan være aktuelle i den sammenhengen.

Avløp

I forslaget til planprogram nevnes *Hovedplan VA 2021* som et styrende dokument innen avløpshåndtering, og i planinitiativet er avløp nevnt som et forhold som må vurderes videre. Vi ber om at planprogrammet er tydelig på at forhold knyttet til avløp skal beskrives eller utredes. Det må komme frem om planarbeidet vil føre til endring på avløpssituasjonen med hensyn til mengde og sammensetning av avløpsvann. Dersom planforslaget medfører endringer, må det redegjøres for kapasitet på renseanlegg, pumpestasjoner og ledningsnett.

Kommunen må i den forbindelse også vurdere hvorvidt planlagt utslipp av avløpsvann fra planforslaget, vil være mulig uten å forringe resipientenes miljøtilstand, eller vanskeliggjøre oppnåelsen av miljømålene. Kommunen har et selvstendig ansvar innenfor sine myndighetsområder for ikke å fatte vedtak i strid med vannforskriften. Dette inkluderer vedtak etter plan- og bygningsloven. Planlegging av nye utbygginger må ikke skje i områder uten tilstrekkelig avløpskapasitet, eller på bekostning av tiltak satt i verk for å sikre at kommunen driver i tråd med krav for avløp gitt i eller i medhold av lov. Forurensningsregelverket og plan- og bygningsloven § 27-2 setter skrankene for dette. Vi viser til brev datert 30. juli 2025 fra Klima- og miljødepartementet (KLD) og Kommunal- og distriktsdepartementet (KDD).

Samordnet areal- og transportplanlegging

De nye *Statlige planretningslinjene for arealbruk og mobilitet* skal sikre en samordnet og bærekraftig areal- og transportplanlegging. Retningslinjene anmoder om arealeffektive løsninger og en arealbruk som legger til rette for gode mobilitetsløsninger og redusert transportbehov. Ved behov for økt transportkapasitet skal derfor mulighetene for å løse transportbehovet med et effektivt kollektivtilbud og god tilrettelegging for sykkel og gange utredes.

En restriktiv parkeringspolitikk er et av de viktigste virkemidlene for å påvirke reisemiddelvalg og redusere bilandelen. Vi mener at en lav parkeringsdekning er av stor betydning og vi anbefaler at det planlegges for at flest mulig skal benytte gange, sykkel og kollektivtransport til og fra planområdet. Det bør tilrettelegges for mange sykkelparkeringsplasser av god kvalitet. Plassene bør være under tak, og stativene bør utformes på en slik måte at syklene kan låses fast.

Planarbeidet legger opp til en endret bruk av området. Det må fremgå i det videre arbeidet hvordan trafikksituasjonen vil endres og hvor mye trafikk datasenteret vil medføre.

Følgende statlige planretningslinjer ser ut til å være relevante føringer for planarbeidet:

- Statlige planretningslinjer for arealbruk og mobilitet (2025)
- Statlige planretningslinjer for klima og energi (2024)
- Rikspolitiske retningslinjer for å styrke barn og unges interesser i planleggingen (1995)
- Rikspolitiske retningslinjer for vernede vassdrag (1994)

Vi anbefaler nettsidene www.planlegging.no og Miljøstatus. Vi vil komme tilbake til saken når planen er på offentlig ettersyn, og vurdere om de nasjonale og regionale hensynene er fulgt opp.

Med hilsen

Carl Henrik Jensen
fagleder
Klima- og miljøvernavdelingen

Silje Nesland Lunde
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Medsaksbehandler:
Lise Økland (vannmiljø og forurensning)

Kopi til:

Halden kommune	Postboks 150	1751	HALDEN
Østfold fylkeskommune	Postboks 220	1702	SARPSBORG
Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE)	PB 5091 Majorstuen	0301	OSLO
Statens Vegvesen	Postboks 1010 Nordre Ål	2605	LILLEHAMMER
Miljødirektoratet	PB 5672 Torgarden	7485	TRONDHEIM

ØSTFOLD FYLKESKOMMUNE

ASPLAN VIAK AS
Postboks 24
1301 SANDVIKA

Vår ref.: 2026/7921-7 Deres ref.:2025/7325 Dato: 30.04.2026

Uttalelse - varsel om planoppstart - Saugbrugs næringsområde - Halden kommune

Viser til varsel om planarbeid fra Asplan Viak AS, datert 20.03.2026. Asplan Viak As gjennomfører planarbeid på vegne av Norsk Skog Saugbrugs AS.

Hensikten med planarbeidet

Hensikten med planarbeidet er å legge til rette for etablering av datasenter med tilhørende infrastruktur innenfor industriområdet til Norske Skog Saugbrugs. Området har ledig areal og betydelig tilgjengelig kraftkapasitet som ikke utnyttes i dag. Etableringen av datasenter skal bidra til ny, langsiktig verdiskaping på området. Planarbeidet skal også sikre en reguleringsmessig mulighet til opprettholdelse av gjeldende reguleringsformål for industri og treforedling.

Planstatus

Planområdet er for en stor del avsatt til nåværende næringsbebyggelse. I øst grenser området inntil areal avsatt til framtidig næringsbebyggelse (BN6). Området har egen bestemmelse i kommuneplanens arealdel, og er knyttet til den eksisterende virksomheten ved Saugbrugs.

Konsekvensutredning

Det er vurdert at datasenter kom inn som et nytt underformål i kart- og planforskriften fra 1. juli 2025. Siden gjeldende reguleringsplaner og kommuneplanens arealdel viser planområdet som industriformål, vil datasenter være i motstrid med denne arealbruken. Tiltaket i form av datasenter er ikke tidligere konsekvensutredet, og samsvarer ikke med gjeldende reguleringsplan. På bakgrunn av de øvrige forholdene er det vurdert at tiltaket som skal planlegges, utløser krav til konsekvensutredning.

Følgende tema skal konsekvensutredes:

REGI Samfunnsplanlegging og miljø
Postadresse: Postboks 220, 1702 SARPSBORG
Besøksadresse: Oscar Pedersens vei 39, 1721 SARPSBORG
Telefon: 69 11 70 00

E-post: post@ofk.no
Internett: www.ofk.no
Org.nr.: 930580694

- Landskap
- Kulturmiljø
- Friluftsliv
- Klimagassutslipp
- Støy
- Luftforurensing
- Grunnforurensing
- Vannmiljø dersom det er utslipp av kjølevann til Tista
- Energibehov og energiløsninger
- Grunnforhold
- Trafikk

Det gjøres vurderinger av naturmangfold etter naturmangfoldloven. Redegjørelse for lokalisering av datasenter gjøres i planbeskrivelsen.

Fylkeskommunens rolle

Planarbeidet er vurdert ut fra fylkeskommunens rolle som regional planmyndighet, forvalter av fylkesvei, fagmyndighet for kulturminnevern, forvalter av miljøvernhensyn og utøvende myndighet etter vannforskriften. Fylkeskommunen har også en rolle som regional utviklingsaktør og som planfaglig veileder. Fylkeskommunen skal bidra til og sørge for at nasjonale og regionale føringer blir fulgt opp i alt planarbeid.

Fylkeskommunen har i tillegg en veilederrolle, og ønsker å bidra til gode prosjekter som styrker og ivaretar viktige hensyn til blant annet by- og stedsutvikling, kulturminner, bo- og oppvekstsvilkår samt naturmangfold i tråd med blant annet bærekraftsmålene i FN17.

Medvirkning

Vi viser til plan- og bygningslovens § 1-1, formålsparagrafen, som sier at Loven skal fremme bærekraftig utvikling til beste for den enkelte, samfunnet og framtidige generasjoner. Saugbrugs ligger sentralt i Halden, og er viktig for Haldensamfunnet. Det er en balansegang mellom folks forventninger, og virkninger av sentrumsnære industrianlegg. Medvirkning vil være meget sentralt i planarbeidet, og spesielt endringer som kan oppleves negativt, bør synliggjøres på en forståelig måte.

Barn og unge

Det er viktig at hensynet til barn og unge ivaretas i alle planer og utbyggingsprosjekter. Barn og unge er en særlig sårbar gruppe som har behov for trygge, tilgjengelige og stimulerende nærmiljøer. Plan- og bygningsloven stiller krav om at deres interesser skal vurderes spesielt, blant annet når det gjelder tilgang til natur, leke- og oppholdsarealer, og mulighet for fysisk aktivitet og sosialt samvær.

Selv om barn og unge ikke er et hovedtema i dette planarbeidet, er det innenfor varslet planområde elementer som berører barn og unge. Dette gjelder gang/sykkelvei, mulige

snarveier/stier innenfor planområdet. I tillegg grenser planområdet inntil Porsnes videregående skole. Eventuell støy og forurensning vil også kunne påvirke skolens elever og deres læringsevne.

Støy bidrar til mistrivsel og svekket helsetilstand. Støy forstyrrer blant annet nattesøvn og hindrer kommunikasjon, konsentrasjon og læring. Det er påvist at støy kan gi kortvarige fysiologiske forandringer som er typiske for psykisk stress. Helseplager grunnet støy er det 6 miljøproblemet som rammer flest personer i Norge. Vi viser til t-1442/2021, Retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging med tilhørende veileder. Fravær av støy utgjør en viktig livs- og miljøkvalitet.

Kommunene er forurensningsmyndighet for lokal luftkvalitet og har hovedansvar for å sette inn tiltak for å bedre luftkvaliteten. Kommunene har også hovedansvaret for å utarbeide tiltaksutredninger, jf. T- 1520 Retningslinje for behandling av luft i arealplanleggingen. Det bør også vurderes om lukt til være plagsom.

Østfold fylkeskommune forutsetter derfor at barn og unge involveres i planarbeidet der det er aktuelle tema, og at det kommer frem hvordan medvirkningen er gjennomført.

Nasjonale forventninger til fylkeskommunal og kommunal planlegging

Østfold har et økende behov for kraft og energi for å støtte både befolkningsvekst, industriell utvikling og det grønne skiftet. Østfold er kjent for sin satsing på fornybar energi, inkludert vannkraft, vindkraft og fjernvarme. Det er likevel viktig å differensiere energikildene for å sikre en stabil og bærekraftig energiforsyning.

Fylkeskommunen anerkjenner at det er et samfunnsansvar å sørge for at nye teknologier, som solkraft, gjennomføres på en måte som tar hensyn til miljøet. Ved å bruke eksisterende infrastruktur og arealer, kan vi bidra til en bærekraftig utvikling som balanserer behovet for fornybar energi med bevaring av naturressurser.

Vurderinger og innspill

Etablering av denne typen ny næringsvirksomhet er både energi- og arealkrevende - både i regional og nasjonal sammenheng. Fylkeskommunen mener derfor på generelt grunnlag at det må gjøres et grundig forarbeid, og anser at det er essensielt at det gjennomføres gode utredninger og vurderinger tidlig i prosessen for å kunne utvikle og realisere et prosjekt med positiv samfunnseffekt.

Datasentre utgjør en viktig del av den nasjonale digitale infrastrukturen. Ifølge kommuneveilederen «Etablering av datasenter» fra kommunal- og distriktsdepartementet er datasentre en kritisk komponent for å produsere, lagre og behandle digitale tjenester i alt fra skytjenester til avansert datakraft for offentlig og privat sektor.

Sikkerhet og kontroll over nasjonale data pekes også på som viktige sentrale argumenter for datasentre i Norge. Ved å ha kapasitet nasjonalt, vil avhengigheten av datasentre i utlandet kunne reduseres, noe som kan styrke både datasuverenitet og motstandskraft mot eksterne risikoer. Hvilke datasenteraktører eller type datasenter kan imidlertid ikke reguleres gjennom arealplanlegging.

Samfunnet digitaliseres raskt og behovet for datakraft øker. Departementet påpeker at flere digitale løsninger krever stadig mer prosesseringskapasitet, blant annet innen velferdsteknologi.

Samtidig krever datasenter av denne størrelsen store ressurser – både i form av arealer, strøm og effekt, kjøling og fiber. Det vil også genereres store mengder med overskuddsenergi. Det er derfor viktig at det vurderes hvilke konsekvenser en etablering av datasenter hos Saugbrugs vil ha i et regionalt perspektiv.

Østfold fylkeskommune mener at det gjennom planprogrammet må fastsettes krav til utredning av hvordan overskuddsenergien kan utnyttes, både til fjernvarme og andre formål. Videre ønsker fylkeskommunen å understreke behovet for vurderinger av klimagassutslipp som følge av arealbruksendringer, samt nettvurderinger ved en evt. utvidelse av eksisterende tilknytningsrett på 200 MW. I tillegg bør vurdering av verdiskapingspotensialet og antall nye arbeidsplasser utarbeides.

Østfold fylkeskommune mener også at det tidlig i prosessen bør vurderes hvordan det kan realiseres betydelig med solenergianlegg på bebygde og grå arealer i planområdet som en integrert del av prosjektet. Dette fordi prosjektet er areal- og energikrevende og installering av solenergi kan til en viss grad kunne være et avbøtende tiltak.

Utredning av hvordan utnytte overskuddsenergi

Et mulig datasenter som er skissert i planprogrammet vil ha et effektbehov på opptil 200 MW. Ved kontinuerlig drift tilsvarer dette et årlig strømforbruk på over 1,75 TWh. Store deler av dette energiforbruket ender som overskuddsenergi. Til sammenligning er det årlige strømforbruket i Østfold ca. 5,5 TWh i året. Østfold fylkeskommune vil derfor påpeke at det må gjøres en grundig vurdering av hvordan overskuddsvarmen kan benyttes til ytterligere verdiskaping, og hvordan det kan legges til rette for dette gjennom planprosessen.

Det må i planprosessen sikres at datasenteret planlegges med et prinsipp om maksimal utnyttelse av overskuddsvarme. Temperaturen på overskuddsvarmen fra datasentre er som regel relativt lav, og det

vil derfor kreves aktiv jobbing fra tidlig fase. Det må også sikres at det utredes hvilke implikasjoner utnyttelse av overskuddsenergien har på arealbruken innenfor og evt. i tilknytning til planområdet.

I planprogrammet vises det til at et forskriftsfestet krav om kost-nytteanalyse av mulighetene for å benytte overskuddsenergien skal gjennomføres innen byggestart. Forslagsstiller skriver at kost-nytte-analysen vil gjennomføres etter ferdig vedtatt reguleringsplan. Erfaring fra andre datasenterprosjekter viser at det er helt avgjørende at dette er vurderinger som bør komme tidlig inn i planprosessen. Fylkeskommunen mener derfor at det bør være tydelige bestemmelser som setter krav til utnyttelse av overskuddsenergien.

Væske som kjølemedium øker mulighetene for å utnytte overskuddsenergien, og det bør derfor settes tydelige krav til dette. Videre vil valg av kjøleteknologi være bestemmende for temperaturen på overskuddsenergien og mulig bruksformål. Valg av kjøleløsning og evt. muligheter for temperaturøkning på overskuddsvarmen må derfor sees i sammenheng med mulig bruksområde for overskuddsenergien.

Følgende forhold må utredes som en del av konsekvensutredningen:

Krav om grundig utredelse av utnyttelse av overskuddsvarme

Planprogrammet bør pålegge at det gjennomføres en utredning av hvordan tilgjengelig overskuddsenergi fra datasenteret kan utnyttes. Utredningen må tydeliggjøre hva slags type næringer og aktører som kan benytte seg av overskuddsenergien, og hva som skal til for at dette realiseres. Dette inkluderer både fjernvarme og annen næring.

Utredningen bør også tydeliggjøre hvordan valg av tekniske løsninger som kjøleteknologi påvirker mulighetene for utnyttelse. Det må også sees på hvordan temperaturen på overskuddsenergien kan løftes til nødvendig temperatur dersom dette må til for at aktuell næring kan utnytte overskuddsenergien.

Arealbehov- og plasseringstilpasninger i planområdet

Det må også gjøres en utredning av hvordan arealbruken innenfor planområdet kan tilpasses slik at overskuddsenergi fra datasentret kan utnyttes.

Utredningen bør inkludere hva arealbehovet er for at evt. ny næring skal kunne utnytte tilgjengelig overskuddsenergi. Videre bør det sees på mulighetene for å realisere en effektiv arealutnyttelse av datasenteret, inkludert bygging i høyden. Effektiv arealutnyttelse må også sees i sammenheng med karbonrike arealer og naturinteresser.

Krav til utredning av eventuelt øvrig arealbehov utenfor planområdet

Dersom utredningen over av arealbehovet viser at det er behov for ytterligere areal enn hva som er avsatt i planområdet for å utnytte overskuddsenergien, bør dette belyses. Både hvor stort arealbehov, samt avstander til datasenters beliggenhet for kunne å utnytte en betydelig andel av overskuddsenergien.

Utredningene skissert over må vise hva overskuddsenergien er best egnet til å brukes til og hva som må til for å realisere at en betydelig andel av overskuddsenergien utnyttes til samfunnsnyttig formål.

Fylkeskommunen vil derfor oppfordre til at et utredningsarbeid gjennomføres i tidlig fase av prosjektet for å belyse alle faktorer. Det kan argumenteres for at kraftintensiv virksomhet fordrer ekstra varsomhet og stort samfunnsansvar. Kommunen kan i tillegg til avveiningene videre i planarbeidet alene eller sammen med forslagsstiller benytte utredningen som grunnlag for å rekruttere aktuelle bedrifter som kan bruke og kjøpe overskuddsenergien.

Vurderinger av klimagassutslipp som følge av arealbruksendringer

Planområdet er stort, og vil kreve stor anleggsvirksomhet og potensielt store inngrep. I planprogrammet står det at det skal gjøres utredninger av tiltakets konsekvenser for klimagassutslipp, herunder:

- Klimagassutslipp fra oppføring av ny bebyggelse, og tilhørende infrastruktur
- Klimagassutslipp fra arealbruksendringer som følge av byggeaktivitet
- Klimagassutslipp fra drift av industribebyggelse og datasenter over analyseperioden, herunder energibruk, utskifting av viktige komponenter og transport til og fra området

Fylkeskommunen støtter dette og ønsker særlig å understreke viktigheten av klimagassutslipp som følge av bygging på eventuelle karbonrike arealer i planområdet. Det bør vurderes å utarbeides et temakart som viser hvor det er karbonrike arealer og hvor mye karbon som vil frigjøres ved fjerning av vegetasjon, masseuttak, drenering eller annen endring i arealbruk som følge av utbyggingen dersom det skal bygges på denne typen arealer.

Nettvurderinger ved evt. utvidelse av eksisterende tilknytningsrett

I planprogrammet beskrives det at området allerede har en tilknytningsrett på inntil 200 MW. Videre beskrives det at denne tilknytningsretten vil være den begrensende faktoren for valg av løsning. Det er offentlig kjent at Norske Skog Saugbrugs er knyttet direkte til Statnetts Halden-stasjon. Fylkeskommunen antar at etablering av et datasenter i området også vil tilknyttes direkte til Statnetts trafostasjon, og at tilknytningsretten innebærer bruk av nettkapasitet som er reservert til Norske Skog Saugbrugs som følge av lavere effektforbruk etter skredet. Således vil ikke tiltaket påvirke kapasiteten i regionalnettet, noe som er positivt.

Fylkeskommunen forstår det det videre dithen at det ikke er tenkt å søke om nettilknytning på ytterligere effektbehov, og at prosjektet dermed ikke vil medføre negative konsekvenser for andre næringer og kunder som enten står i tilknytningskø eller har planer om å søke om nettilknytning.

Fylkeskommunen ønsker likevel å være tydelige på at dersom det skulle bli aktuelt å utvide med ytterligere effekt enn dagens tilknytningsrett, må det gjøres grundige vurderinger på hvordan en utvidelse vil påvirke kapasiteten i både transmisjon- og regionalnettet med tanke

på eksisterende industris muligheter til å tilknytte seg, samt etablering av annen ny næring i regionen.

Kulturmiljø

Flere av bygningsmiljøene innenfor planområdet er vurdert å ha verneinteresse i regional sammenheng. Dette gjelder fabrikkbygningene og Møllermesterboligen fra 1859 i vestre del av planområdet, og Skonningsfoss kraftverk øst i planområdet. Planen vil også kunne ha visuell påvirkning på det nasjonale festningsverket Fredriksten festningen, samt på et regionalt verdifullt kulturlandskap som delvis ligger inn i østre del av planområdet. I Østfold fylkesplans kartvedlegg står det: «Ralandskap, edelløvskog, alleer, hagemark, svartorbrem langs strender og elvebredder. Foss med særmerkt historisk industri- og tettstedsmiljø i Tistedal, storslåtte utsyn, trang dal med frodig edelløvskog. Herregårdslandskap ved Store Bjørnstad.»

Behov for utredninger

I gjeldene reguleringsplan for Saugbrugs industriområde er det gitt bestemmelser om at det skal innhentes uttalelse fra Østfold fylkeskommune for nye tiltak som kan påvirke vernehensyn knyttet til omkringliggende kulturmiljø / kulturlandskap.

Oppstartet planarbeid skal avklare hvor i planområdet et eventuelt datasenter skal plasseres. I utkastet til planprogram vurderer tiltakshaver at det vil være behov for en konsekvensutredning av tema kulturmiljø, dersom det blir planlagt for å legge datasenteret i vestre del av planområdet. Vi støtter denne vurderingen. **Blir en slik plassering aktuell, bes vi om å bli kontaktet for drøftinger tidlig i planarbeidet.**

Dersom datasenteret legges i området for PM6-bygget, vurderer tiltakshaver at det ikke vil være behov for en konsekvensutredning av tema kulturmiljø. Tiltakshaver skriver:

«Uavhengig av lokasjon, vil visuelle virkninger og synlighet vil bli utredet med bakgrunn i bildeutsnitt fra 3D-modell, og det gjøres en vurdering av de visuelle konsekvensene som det nye tiltaket har på aktuelle kulturminner. Visuelle virkninger vurderes i en felles rapport med konsekvenser for tema landskap og friluftsliv. Det vil være aktuelt å hente perspektiver fra viktige kulturminner og kulturmiljøer for å illustrere fjernvirkningen fra disse, herunder med perspektiv fra Fredriksten festning, og relevante perspektiver som ser mot Fredriksten festning. Utredningen vil bli oppsummert i planbeskrivelsen. Her vil også områdets kulturhistoriske verdi som industriområde bli belyst.»

Vi vurderer at dette kan være tilstrekkelig, men understreker at visualiseringene bør være av god kvalitet og inkludere alle kulturmiljø og kulturlandskapet oppregnet over.

Vi vil ellers minne om kommuneplanens bestemmelser 5.1 vedrørende Arkitektur og landskapstilpasning.

«Ethvert tiltak skal prosjekteres og utføres slik at det får en god arkitektonisk utforming i samsvar med dets funksjon etter reglene gitt i plan- og bygningsloven. Ethvert tiltak skal prosjekteres og utføres slik at det etter kommunens skjønn innehar gode visuelle kvaliteter både i seg selv og i forhold til dets funksjon og dets bygde og naturlige omgivelser og plassering.

Ny bebyggelse skal ikke blokkere viktige siktlinjer, og bebyggelsen skal underordnes viktige landskapstrekk og landemerker (--)».

Hensynet til automatisk fredete og maritime kulturminner

Slik planområdet er vist i oppstartsvarselet, omfatter det tre kjente steinalderlokaliteter. Alle er automatisk fredet, og har id 273278, 275490 og 275493 i den nasjonale kulturminnedatabasen Askeladden. Disse skal vises som hensynssone d i plankartet (H730 – båndlagt etter kulturminneloven), og få en tilhørende bestemmelse.

Innenfor det varlete planområdet er det også potensiale for å finne flere steinalderlokaliteter, noe som utløser krav om arkeologisk registrering jf. kulturminneloven § 9. Det kan også være nødvendig med arkeologiske registreringer i vann. Norsk maritimt museum (NMM) uttalte seg i 2024 til det samme området (i en annen sak), og ga da uttrykk for det er et potensiale for funn av ukjente, fredete eller vernete kulturminner i denne delen av Tista. Dersom tiltakshaver velger å gå videre med denne planavgrensningen stiller NMM derfor krav om marinarkeologiske registreringer, også jf. kulturminneloven § 9. Tiltakshaver plikter å dekke kostnadene for arkeologiske registreringer både på land og i vann.

Etter å ha gått gjennom det oversendte materialet, og også etter en telefonsamtale med Asplan Viaks Einar Grøtvedt 30.03.2026, forstår vi at tiltakshaver ikke ser for seg et så stort planområde i det videre arbeidet. Vi avventer derfor å utarbeide budsjett for arkeologisk registrering til vi vet om det blir nødvendig. Vi ber tiltakshaver kontakte oss om dette i god tid før arkeologiske registreringer eventuelt skal gjennomføres. Dersom planen ender opp med å omfatte arealer kun innenfor dagens industriområde (og ikke i vann), vil vi frafalle kravet om arkeologisk registrering.

Samferdsel

Trafikk og tilrettelegging for gående og syklende

Vi forutsetter at planforslagets trafikale konsekvenser belyses helhetlig for alle trafikantgrupper, inkludert virkninger for det nærliggende fylkesveinettet. Trafikkanalysen må omfatte vurderinger av trafikksikkerhet i kryss og avkjørsler, dagens trafikksituasjon samt forventede endringer i trafikktall som følge av planlagte tiltak. Det skal også redegjøres for hvordan trafikken forventes å fordele seg på veinettet.

Vi forventer at det i planarbeidet legges vekt på å finne løsninger som bidrar til redusert personbilbruk og økt andel reiser med kollektivtransport, sykkel og gange. Halden kommune

bør vurdere om det er aktuelt å pålegge rekkefølgekrav for utbedring av anlegg for gående, syklende og eller kollektivtransport, både for de som skal til og fra planområdet, men også for å redusere den eventuelle belastningen utbyggingen vil ha på det offentlige veinettet.

Byggegrense mot fylkesvei

Byggegrenser skal ivareta hensynet til trafikksikkerhet, vedlikehold og drift av veien, arealbehov ved utbedring av veien, og miljøet langs veien. Det er usikkert for oss om det er tenkt noe nytt langs fylkesvei, og anmoder om dialog dersom dette er aktuelt. Siden området reguleres på nytt, kan det uansett være fornuftig å evaluere byggegrensene med tanke på eksisterende og fremtidig bruk.

Adkomst over Skoningsfoss bru

Fylkeskommunen ved avdeling for samferdsel har tidligere vært i kontakt med Norske Skog Saugbrugs angående Skoningsfoss bru. Det er etter vår konklusjon og tolkning av vegloven §1 at den ansvarlige etter vegloven for Skoningsfoss bru vil være den som har veien «over» selve brua, herunder brukerne av privat vei. Det betyr at vi anser Norske Skog Saugbrugs som eier av brua.

Vi har ikke mottatt noen tilbakemelding, men anbefaler at det i planarbeidet tas høyde for at ansvaret for drift og vedlikehold av brua nå er privat.

Teknisk plan og byggeplan

Det er varslet et stort område, og dersom det er tenkt å regulere fylkesveien slik som i nylig vedtatt reguleringsplan for området, er det aktuelt at det denne gangen utarbeides en teknisk plan, som viser arealet med nøyaktighet.

Krav om teknisk plan gjelder også ved regulering av eksisterende fylkesveianlegg, slik som fylkesveien og fortau/gang- og sykkelvei. Dette på grunn av at når man regulerer på nytt, skal det være i tråd med håndbøkene, selv om eksisterende veianlegg ikke er det.

Dersom det skal utføres tiltak på fylkesvei 21 eller 220, må det utarbeides en teknisk plan som skal vurderes av fylkeskommunen som veimyndighet før planen legges ut til offentlig ettersyn. Grunnen til dette er at vi erfaringsmessig ser at det ofte reguleres anlegg som senere viser seg å ikke ha tilstrekkelig areal for gjennomføring. Statens vegvesens håndbok R700/R110 «Tegningsgrunnlag/Modellgrunnlag» legges til grunn. Teknisk plan skal inneholde alle tekniske tegninger og beskrivelser som er nødvendige for å dokumentere at tiltaket er gjennomførbart og at det er avsatt tilstrekkelig areal i reguleringsplanen.

Det må i så fall lages en rekkefølgebestemmelse som sier at Østfold fylkeskommune skal godkjenne byggeplan for alle tiltak som berører våre anlegg før igangsetting.

Trafikksikkerhet i anleggsperioden

Det er viktig at det utvikles gode trafikksystem for å hindre farlige situasjoner under anleggsperioden. Myke trafikanter må gis et sikkert tilbud i anleggsfasen, og det må sikres tilfredsstillende siktforhold i krysningspunkter mellom anleggstrafikk og gående og syklende. Dette kan med fordel sikres i reguleringsbestemmelsene.

Støy og luft

Vi forutsetter at Klima- og miljødepartementets retningslinjer for behandling av støy (T-1442) og luftkvalitet (T-1520) i arealplanlegging legges til grunn for planarbeidet.

Regionalt planforum

Regionalt planforum er en møteplass mellom kommunene og det regionale forvaltingsnivået for diskusjon, samhandling og avklaring rundt større plansaker. Fylkeskommunen er ansvarlig for ledelse og sekretariat. Regionalt planforum avholdes annenhver uke. Vi vil oppfordre til å melde opp planforslaget til regionalt planforum, for videre avklaringer.

Vennlig hilsen

Øyvind Thømt
spesialrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Medsaksbehandlere:
Kulturarv - nyere tid: Linda Noreide, rådgiver
Kulturarv – arkeologi: Sigrid Mannsåker Gundersen, arkeolog/rådgiver
Samferdsel: Rikard Olai Haugen, ingeniør
Klima og næring: Erik Gathen, klima- og energirådgiver

Kopi til:
STATSFORVALTEREN I ØSTFOLD, BUSKERUD, OSLO OG AKERSHUS